

**MEMORIA DESCRIPTIVA DA EXPERIENCIA
CURRICULAR DE DESENVOLVEMENTO DO
PROXECTO CLIMÁNTICA.
I.E.S. DE ARZÚA**

Memoria feita polo GRUPO CLIMÁNTICA DO I.E.S. DE ARZÚA:

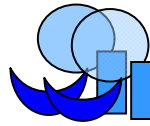
Juán José Díaz Romero

Carlos Iglesias Ramos

Mª José González Fernández

Pablo A. Pía Castiñeira

Mª José Rey López

Estructura de contidos da memoria descritiva da experiencia curricular

1.- Datos Técnicos

- 1.a) Título da Experiencia Curricular
- 1.b) Cursos implicados
- 1.c) Departamentos Didácticos implicados e datos do profesorado
- 1.d) Materias implicadas e relacións cos seus currículos
- 1.e) Outros aspectos singulares en relación ao proxecto educativo e a organización escolar

2.- Fundamentación no marco de Climántica

- 2.a) Relacións co cambio climático e coa educación ambiental
- 2.b) Recursos de Climántica que se empregaron
- 2.c) Observacións sobre a aplicación do proxecto Climántica nestta experiencia curricular

3.- Obxectivos

4.- Contidos

5.- Metodoloxía

6.- Actividades

7.- Recursos

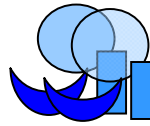
8.- Avaliación

- 8.a) Criterios de avaliación
- 8.b) Técnicas, procedementos e instrumentos de avaliación
- 8.c) Resultados, valoración e conclusións

9.- Breve descrición sobre a implicación da comunidade educativa e sobre as interrelacións nivelares e disciplinares

10.- Fichas técnicas numeradas de cada un dos traballos

11.- Anexos

1.- Datos Técnicos

1.a) Título da Experiencia Curricular

“A CLIMÁNTICA DE ARZÚA”

1.b) Cursos implicados

- Primeiros da ESO (1º A, B e C), a participación desenvolveuse a través das materias de Educación Física, Ciencias Naturais, Lingua Castelá e Literatura, Proxecto Interdisciplinar e Lingua Galega e Literatura.
- Segundos da ESO (2º A e B), a participación centrouse no Obradoiro de Dinamización desenvolvido por Sabela, e polo fomento na participación no II Concurso Climántica.
- Terceiros da ESO (3º A, B e C), a súa participación desenvolveu o núcleo principal do Proxecto Climántica do IES de Arzúa, xa que pola súa implicación e comportamento, foi o nivel ao que se lle ofertou de maneira principal a participación no Proxecto. Participaron un máximo de trinta alumnos/as dos tres cursos, e as principais actividades que desenvolveron foron as PATRULLAS CLIMÁNTICAS e os XANTARES CLIMÁNTICOS (con todas as actividades que de eles xurdiron).
- Cuartos da ESO (4º A e B), a súa participación desenvolveuse a través da materia de Bioloxía e Xeoloxía, fomentando a elaboración de traballos para o II Concurso Climántica.

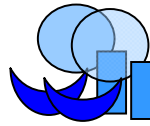
1.c) Departamentos Didácticos implicados e datos do profesorado

Departamento de Educación Física: Pablo A. Pía Castiñeira

Departamento de Ciencias Naturais: María José González Fernández

Departamento de Lingua Castelá e Literatura: María José Rey López

Departamento de Agraria: Juan José Díaz Romero e Carlos Iglesias Ramos

1.d) Materias implicadas e relacións cos seus currículos

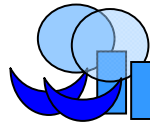
Educación Física: a vinculación do Proxecto co currículo desta materia céntrase no desenvolvemento de dous grandes bloques de contidos que son comúns ao longo de toda a etapa da ESO, a saber: Bloque 3. Expresión corporal, e Bloque 4. Actividades no Medio Natural.

Ciencias Naturais: a vinculación do Proxecto co currículo desta materia queda refectida para 1º da ESO nos Bloques de contidos: 3.Materiais terrestres: atmosfera, hidrosfera e xeosfera; e 4. A vida na Terra: os seres vivos. Para 2º da ESO nos Bloque de contidos: 2.Materia e enerxía; e 5. Ambiente: o ambiente natural. Para 3º e 4º da ESO na materia de Bioloxía e Xeoloxía a vinculación co Proxecto a nivel curricular queda reflectida no Bloque de contidos:3. As persoas e o ambiente; e para 4º da ESO na mesma materia o Bloque 4.As transformacións nos ecosistemas.

Lingua Castelá e Literatura: a vinculación do Proxecto co currículo desta materia céntrase no desenvolvemento dun bloque de contidos que é común ao longo de toda a etapa da ESO, a saber: 2. Comunicación escrita. Ler e escribir.

1.e) Outros aspectos singulares en relación ao proxecto educativo e a organización Escolar

O aspecto singular mais salientable en relación co desenvolvemento do Proxecto Climántica no IES de Arzúa, xurde dunha característica propia do centro e é que nel se imparten Ciclos Formativos de Grao Medio e Superior da Familia de Actividades Agrarias. Isto permitiunos contar co asesoramento e participación de dous profesores especialistas en temas relacionados co Medio Ambiente. Esta característica permitiu a vinculación de dúas etapas educativas distintas, por un lado a ESO e por outro a Formación Profesional, o cal fixo a experiencia moito máis enriquecedora.

2.- Fundamentación no marco de Climántica

2.a) Relacións co cambio climático e coa educación ambiental

O Proxecto desenvolvido no IES de Arzúa, ten unha clara relación co Cambio Climático e coa Educación Ambiental xa que, as particulares características do centro, fan que exista unha sensibilidade especial. No noso centro, impártense Ciclos Formativos tanto de Grao Superior como Medio da Familia de Actividades Agrarias, o cal lle proporciona unha serie de instalacións (ferramentas, fincas, invernadoiros, laboratorios, etc.), e profesorado.

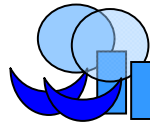
Por outro lado, a propia filosofía do Diseño Curricular de Base de cada materia, ao ser aberto e flexible, permite que as sucesivas concrecións que dél se deben facer no centro (segundo e terceiro nivel de concreción curricular), se axusten ao marco do Proxecto Climántica. Mais adiante, nos apartados de obxectivos e contidos, podemos ver claros exemplos desta concreción.

Podemos destacar materias como Ciencias da Natureza e Bioloxía e Xeoloxía, onde hai contidos claramente relacionados co Cambio Climático e a Educación Ambiental. Referente a este último, temos que dicir que un dos Temas Transversais que se abordan no proceso de ensinanza-aprendizaxe é a Educación Ambiental. Existen outras, como por exemplo a Educación Física, que aínda que o seu bloque de contidos fai referencia as Actividades no Medio Natural, no espírito do contido pódese apreciar a preocupación polo respecto e conservación do Medio Natural, empregando este como unha opción para ocupar o tempo de lecer de forma activa.

2.b) Recursos de Climántica que se empregaron

De tódolos recursos empregados para o desenvolvemento do Proxecto Climántica no noso centro, os que foron proporcionados por Climántica foron:

- Material multidisciplinar para ESO "Climaeucambio".
- Unidade Didáctica 1. Cambia o Clima?
- Comic: Palmira e Marcial, odisea medioambiental
- Obradoiro de Dinamización

- Blogue: ies.dearzua@climantica.org
- Prácticas de meteoroloxía e contaminación do "Curso de perfeccionamento do profesorado Climántica-USC: competencias dixital e de aprender a aprender".
- Estación meterolóxica do IES de Arzúa.

2.c) Observacións sobre a aplicación do proxecto Climántica nesta experiencia curricular

A observación máis salientable a facer dentro da aplicación do Proxecto Climántica na nosa experiencia curricular, é a colaboración entre dúas Etapas tan distintas do Sistema Educativo, a ESO e a Formación Profesional.

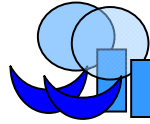
Outra observación a ter en conta é a gran participación do alumnado en tódalas actividades propostas polo Grupo de Climántica do Centro, así como a boa acollida que pola comunidade educativa tiveron a maioría destas.

Cabe salientar a enorme participación no II Concurso Climántica e o interese posto polo alumnado, claramente reflectido na cantidade de premios acadados polo centro, cinco en total, en diferentes categorías.

Debemos ter en conta tamén que o Grupo Climántica actuamos con certa cautela no sentido de ofertar a participación no Proxecto contemplando os niveis como departamentos estancos, para evitar o posible colapso do mesmo en caso dunha participación masiva.

3.- Obxectivos

- 1.- Realizar actividades no medio natural que teñan baixo impacto ambiental, contribuíndo á súa conservación.
- 2.- Practicar e deseñar actividades expresivas con ou sen base musical, utilizando o corpo como medio de comunicación e expresión creativa.
- 3.- Comprender e utilizar as estratexias e os conceptos básicos das ciencias da natureza para interpretar os fenómenos naturais, así como para analizar e valorar as repercusións do desenvolvemento científico e das aplicacións tecnolóxicas.

- 4.- Comprender e expresar mensaxes con contido científico utilizando diferentes linguaxes como oral, escrita, gráfica, icónica, multimedia, etc. con propiedade, así como comunicar a outros argumentacións e explicacións empregando os coñecementos científicos.
- 5.- Buscar e seleccionar información sobre temas científicos utilizando diferentes fontes e medios e empregala, valorando o seu contido, para fundamentar e orientar os traballos sobre temas científicos e o ambiente, así como para contrastar as opinións persoais.
- 6.- Comprender a importancia de utilizar os coñecementos provenientes das ciencias da natureza para satisfacer as necesidades humanas e participar na necesaria toma de decisións verbo de problemas locais e globais aos cales nos enfrontamos.
- 7.- Utilizar a lingua para expresarse de forma coherente e adecuada nos diversos contextos da actividade social e cultural, para tomar conciencia dos propios sentimentos e ideas e para controlar a propia conducta.
- 8.- Utilizar a lingua eficazmente na actividade escolar para buscar, seleccionar e procesar información e para redactar textos propios do ámbito académico.
- 9.- Aplicar con certa autonomía os coñecementos sobre a lingua e as normas do uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e para escribir e falar con adecuación, coherencia, cohesión e corrección.

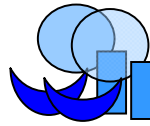
4.- Contidos

A secuenciación dos contidos desenvolvidos a través do Proxecto Climántica no noso centro, relaciónanse a continuación distribuídos por materias:

Educación Física

Expresión corporal

- Experimentación de actividades expresivas orientadas a favorecer unha dinámica positiva do grupo. O cambio climático
- Disposición favorable á desinhibición nas actividades de expresión corporal.
- Aceptación das diferenzas individuais e respecto ante a execución das tarefas por parte doutras persoas.

- Realización de movementos corporais globais e segmentarios cunha base rítmica, combinando as variables de espazo, tempo e intensidade, destacando o seu valor expresivo. O climoxornal.

Actividades no Medio Natural

- Aceptación e respecto das normas para a conservación do medio urbano e natural.
- Toma de conciencia dos usos adecuados no medio natural.
- Recoñecemento das actividades na natureza como actividades para recreación.
- Relación entre actividade física, a saúde e o medio natural.
- Participación na organización de actividades no medio natural de baixo impacto ambiental, no medio terrestre. Procura e procesamento da información.
- Presentación de proxectos a compañeiras e compañeiros.

Ciencias Naturais

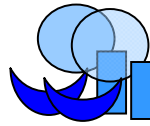
Materiais terrestres: atmosfera, hidrosfera e xeosfera

- Uso de instrumentos para medir variables ambientais (temperatura, presión atmosférica, humidade do aire, dirección do vento).
- Recolla sistemática de datos e representación gráfica deles.
- Identificación dos compoñentes da atmosfera e as súas propiedades.
- Recoñecemento do seu papel protector e a súa relación cos seres vivos.
- Valoración da influencia da actividade humana sobre a atmosfera e repercusións na saúde das persoas.

A vida na Terra: os seres vivos

Os seres vivos e a súa diversidade.

- Recoñecemento da biodiversidade e a clasificación dos seres vivos nos cinco reinos.
- Razóns da importancia da biodiversidade e a súa valoración como un patrimonio natural.
- Elaboración de informes sobre algunha especie en perigo de extinción ou dalgún espazo protexido próximo e formulación de propostas para contribuír á súa conservación.

Materia e enerxía

A enerxía nos sistemas materiais.

- Valoración do uso da enerxía na sociedade. Problemas asociados á intervención humana sobre o ambiente. Busca de información e valoración de medidas tanto individuais como colectivas de eficiencia e aforro enerxético a curto, medio e longo prazo.
- Uso do termómetro para medir temperaturas. Diferenciación entre calor e temperatura.

Ambiente: o ambiente natural

- Aproximación aos conceptos de ecosistema e biosfera. Coñecemento da variedade de ecosistemas (biodiversidade) e a súa organización en biomas.

Bioloxía e Xeoloxía

As persoas e o ambiente

- Procura de información verbo dalgúns dos problemas ambientais globais, elaboración de informes e exposicións de resultados utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación. O Cumio da Terra en Río 1992 e o Tratado de Quioto. Aproximación ao concepto de sustentabilidade.

As transformacións nos ecosistemas.

A dinámica dos ecosistemas.

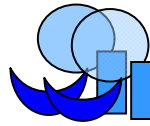
- Recoñecemento e valoración da formación e destrución do solo, do impacto dos incendios forestais, das especies invasoras e a súa relación coa evolución e a sucesión no ecosistema. Constatación da modificacións dos ambientes polos seres vivos e valoración da intervención humana.
- Investigación dalgún problema ambiental do contorno, e análise crítica a partir das achegas da ciencia. Valoración e comunicación de conclusións.

Lingua Castelá e Literatura

Comunicación escrita. Ler e escribir.

Produción de textos escritos.

- Composición de textos propios da vida cotiá e das relacións sociais, como intervencións en foros e blogs, curricula vitae, reclamacións e solicitudes, etc.

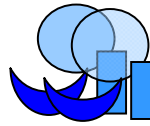
- Composición de textos narrativos e descritivos.
- Planificación, revisión e boa presentación dos textos escritos, con respecto polas normas gramaticais e ortográficas e mais con adecuación á temática, fins, destinatarios... de cada escrito.
- Uso das TIC para elaborar textos escritos ben presentados e correctos, aproveitando as posibilidades dos procesadores de textos, correctores ortográficos, etc.

5.- Metodoloxía

A metodoloxía didáctica que se empregou para o desenvolvemento do Proxecto Climántica no IES de Arzúa, desenvolveuse por diferentes camiños.

Por un lado, dende as diferentes materias implicadas no Proxecto transmitíronse os contidos didácticos, que dun xeito ou outro podíanse vincular con cada materia. E dicir, cando os contidos propios dunha materia (por exemplo Educación Física) permitían que a súa concreción na Programación de Aula incluíse contidos relacionados co Cambio Climático, éstos eran incluídos. Como exemplo podemos poñer a Educación Física, materia que a priori parece non ter que ver co Proxecto Climántica. Nesta materia hai un bloque de contidos como é o de Expresión Corporal, no que o alumnado debe ser quen de transmitir unha mensaxe a través do corpo e do movemento facendo unha coreografía apoiada, ou non, nunha música. A vinculación co Proxecto fíxose entón delimitando a temática da coreografía ó Cambio Climático ou ó Efecto Invernadoiro. Así as cousas, o alumnado tiña que transmitir a súa opinión sobre estes eventos por medio dunha coreografía. Isto obrigou a explicarlles (e nalgún caso lembrarilles o explicado noutras materias) ós alumnos os conceptos de Cambio Climático e de Efecto Invernadoiro, e eles puxeron en marcha a súa creatividade para facelo. Resultado diso son algunhos dos curtos presentados ao II Concurso Climántica (fichas nº 34, 36, 37, 38, 39 e 41) que contaron coa participación de varios alumnos con necesidade específica de apoio educativo.

O mesmo procedemento se tivo en conta nas outras materias que integraban o Proxecto como son Lingua Castelán e Literatura (fomentando a participación no apartado de Literatura do concurso), e sobre todo Ciencias da Natureza e Bioloxía e Xeoloxía, onde

algúns dos contidos teñen unha presenza relevante no seu currículo, e que deron xogo a múltiples traballos tanto na categoría de Póster coma na de Presentacións.

Por outro lado, os contidos desenvolvíanse no núcleo central do Proxecto Climántica, que non era outro que os Xantares Climánticos, onde se transmitían os conceptos máis relacionados ca temática do Proxecto, e se realizaban experiencias prácticas para aportar significatividade ao aprendido.

Por último, aínda que desenvolvido de xeito desigual, están os Proxectos Interdisciplinares que afectaban soamente a 1º da ESO, e que foi responsabilidade dos titores de cada curso.

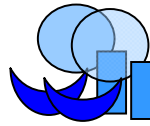
No canto de favorecer a participación de tódolos niveis, e tendo en conta as características propias do grupo de alumnos, tomáronse as seguintes medidas:

- Para segundo da ESO, contactouse con Sabela para levar a cabo o Obradoiro de Dinamización.
- E para cuarto da ESO, centrouse no fomento da súa participación a través de traballos no II Concurso Climántica.

6.- Actividades

As actividades que foron desenvolvidas dentro do Proxecto Climántica no IES de Arzúa son:

- Xantares Climánticos. Estes foron desenvolvidos tódolos luns dende as 14:30 ata as 16:35 nas instalacións do IES. Os rapaces traían a súa comida. Logo de xantar, desenvolviamos os contidos establecidos para cada sesión, así como planificabamos as actividades a desenvolver durante a vindeira semana.
- Patrullas Climánticas. Desenvolvíanse ó longo de toda a semana durante os dous recreos diarios. Consistía en percorrer tódalas instalacións do centro revisando as situacións de consumo innecesario de enerxía tanto eléctrica como calorífica. No caso de atopar ditas situacións, as Patrullas informaban os "infractores", e poñían remedio á situación, rexistrando tanto gráficamente (foto) como por escrito, a hora e o lugar. Cada Patrulla das dúas que se formaba en cada recreo, estaba formada por dous alumnos/as e un profesor.

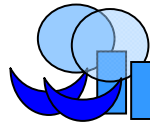

- Estación Meterolóxica. Dende os comezos do Proxecto, traballouse na recuperación e posta en marcha da antiga Estación Meterolóxica do IES. Unha vez rematados ditos traballos, establecéronse quendas para o rexistro diario dos datos de temperaturas máxima e mínima, humidade relativa e pluviosidade, na primeira hora da mañá. Ditos datos rexistrábanse nunha ficha de recollida de datos para o rematar o mes, ser remitidos a MeteoGalicia a través da páxina Web.
- Elaboración de traballos para o II Concurso Climántica. No transcurso dos Xantares Climánticos, parte dos contidos desenvolvidos foron a elaboración dalgúns dos traballos a presentar ao II Concurso Climántica. Algúns destes traballos, dos que logo se fai referencia, foron: O Climoxornal, O ClimoRap e A Entrevista a Gloria Rivas.
- Prácticas no Invernadoiro. Ademais da rehabilitación e acondicionamento do invernadoiro, desenvolvéronse no seu contorno algúns Xantares Climánticos. Logo do xantar, fixéronse algunhas prácticas de meteoroloxía e contaminación propostas no "Curso de perfeccionamento do profesorado Climántica-USC: competencias dixital e de aprender a aprender" como foron: Desxeo segundo os modelos Ártico e Antártico, Simulación do efecto invernadoiro e os Efectos da Chuvia Ácida.
- Xogos de cohesión grupal adaptados á temática do Proxecto. No derradeiro Xantar Climántico, desenvolvéronse unha serie de xogos como despedida do curso e remate do Proxecto. A temática dos xogos, versaba sobre o Cambio Climático.

7.- Recursos

Ademais dos recursos xa mencionados no apartado 2.b) desta memoria, empregamos outros propios do IES e/ou aportados polo profesorado do Grupo Climántica do IES de Arzúa. A saber son:

- Invernadoiro
- Ximnasio
- Salón de Actos
- Despachos, sas, pasillos e outras dependencias
- Patio
- Estación Meterolóxica
- Canón, Ordenador portátil, conexión a Internet

- Pavillón e material diverso de Educación Física
- Material funxible
- Videocámara
- Outros.

8.- Avaliación

8.a) Criterios de avaliación

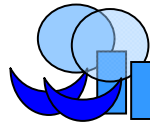
Os criterios de avaliación que se estableceron para o Proxecto abranguen os tres grandes tipos de contidos, conceptuais, procedimentais e actitudinais:

- 1.- Coñecer as causas e os efectos máis salientables do Cambio Climático e o Efecto Invernadoiro.
- 2.- Participar de forma activa das diferentes actividades formativas englobadas no Proxecto.
- 3.- Elaborar traballos que sinteticen a súa visión sobre o Cambio Climático as súas causas e os seus efectos.
- 4.- Asistir con regularidade aos Xantares Climáticos, e colaborar nas Patrullas Climáticas.
- 5.- Amosar interese polo respecto e conservación do Medio Ambiente, así como valorar positivamente as accións persoais que poden ralentizar o Cambio Climático.

8.b) Técnicas, procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación do Proxecto foi feita en dous momentos. Unha avaliación inicial ao comezo do Proxecto, a través dunha proba oral consistente en valorar cal era o nivel de coñecementos do alumnado sobre os conceptos de Cambio Climático, Efecto Invernadoiro e Capa de Ozono, e a relación existente entre eles.

Ao final do Proxecto, fixemos unha avaliación final, repetindo o mesmo procedemento da avaliación inicial.

En canto aos instrumentos empregados foron: unha proba obxectiva oral, un rexistro anecdótico, unha lista de control de asistencia e os traballos de síntese.

8.c) Resultados, valoración e conclusións

Os resultados, a valoración e as conclusións do desenvolvemento da Experiencia Curricular dentro do marco do Proxecto Climántica no IES de Arzúa, tendo en conta todas as circunstancias que rodearon ao mesmo, non pode ser máis positiva. A asistencia ao I Congreso de Estudantes de Climántica de 51 persoas entre pais, alumnos e profesores do centro, creemos que é unha clara mostra do éxito que tivo a experiencia no noso centro.

Quizais a premura de tempo con que se desenvolveu o Proxecto, o cal nos fixo en determinados momentos ir contra-reloxio, seña a pega máis salientable a poñerlle a toda a experiencia.

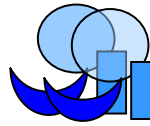
Non podemos por máis que destacar a labor dinamizadora dos responsables de Proxecto Climántica que nos asesoraron, animaron e axudaron en todo momento para continuar ca Experiencia Curricular.

Pensamos, que nos queda unha asignatura pendente que non é outra que unha maior explotación do Blogue do centro, pero a verdade é que nesta primeira experiencia a cousa non deu para máis.

Queremos agradecer dende estas liñas a tódolos/as aqueles que nalgún momento se preocuparon por cómo íamos co Proxecto e polo seu ánimo desinteresado.

9.- Breve descripción sobre a implicación da comunidade educativa e sobre as interrelacións nivelares e disciplinares

A interdisciplinidade acadada no Proxecto que desenvolvemos no IES de Arzúa, amosa que non só se pode conquistar entre materias dentro dunha mesma Etapa, senon que tamén se pode acadar entre Etapas distintas, neste caso a ESO e a Formación Profesional. Unha vez rematado o Proxecto, queda demostrado que non só é posible, senon que ademais é sinxelo, conquistar a concreción dos contidos prescriptivos das diferentes materias para abordar a ensinanza dos contidos do Proxecto Climántica.

No noso caso, non desenvolvimos os traballos de xeito inter-nivel, xa que preferimos contemplalos coma departamentos estancos para unha maior sinxeleza organizativa.

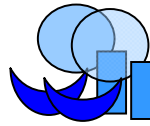
En canto á implicación da comunidade educativa, debemos destacar a colaboración brindada polo Equipo Directivo do Centro, poñendo á nosa disposición tódalas instalacións e permisos necesarios para o desenvolvemento do Proxecto no centro.

10.- Fichas técnicas numeradas de cada un dos traballos

Título: <i>A man do home na terra</i>	01
Nome dos participantes: <i>Álvaro Castro Cajade, Uxío Pardo Rodríguez e Xaquín Montero Álvarez</i>	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster
Breve descripción: <i>Influencia da acción humana no medio natural, facendo unha análise comparativa empregando imaxes.</i>	

Título: <i>O oso polar</i>	02
Nome dos participantes: <i>Tamara Fernández Gil, Martina Amboage Pallas e Silvia Duro Couso</i>	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster
Breve descripción: <i>Por culpa do desxeo os osos polares afogan na auga e desaparecen.</i>	

Título: <i>Koala</i>	03
Nome dos participantes: <i>Lucía Quintela Santos e Rocío Ramos Lamela.</i>	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster
Breve descripción: <i>Hai moitos animais en perigo de extinción e nos eliximos o Koala, pola súa relación co cambio climático.</i>	

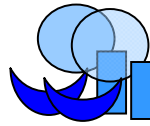

Título: O lobo cerval		04
Nome dos participantes: Marta Taboada López e Alicia García Cascón		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Hai moitos animais en perigo de extinción e nos eliximos o linxe, pola súa relación co cambio climático.		

Título: O desmán		05
Nome dos participantes: Carlos Ramos Fuentes e Noelia Puga Enjamio		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: É un póster que explica a vida del e as súas características. Ademais das súas curiosidades. Como o cambio climático inflúe na súa vida.		

Título: Os liques como bioindicadores		06
Nome dos participantes: Rubén Pereira Rodríguez, Arantxa Castro Iglesias e Sara Ces Camino		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Como a partires de pequenas observacións podemos ver o cambio do clima e a nosa influenza.		

Título: O mundo en relevo de hoxe en día (premiado)		07
Nome dos participantes: Jessica Méndez Lema, Vanesa Quintela Ribadulla e Marilina Ayelén Pampín Baso		
Curso: 4º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Un póster que representa a Terra con relevo e un conxunto de fotos que mostran o cambio producido no noso planeta por este feito chamado Cambio Climático.		

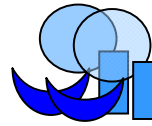

Título: Enerxía en cores		08
Nome dos participantes: Óscar Pereiro Carril, Vicente Vázquez Vidal e María Jesús Pérez Pena		
Curso: 4º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Plasmación nunha cartolina das diferentes enerxías renovables cun estilo esperpentista. Inspiración dos queixos dos tribal.		

Título: O cambio climático		09
Nome dos participantes: Raquel Vázquez Varela, Jenifer Giadás Gil e Alba Freire Varela		
Curso: 2º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: O noso traballo quere dar a ver tódolos cambios que se producirán polo cambio climático.		

Título: O cambio climático		10
Nome dos participantes: Vanesa Vázquez Vidal e Cristina Pérez López		
Curso: 2º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Como era o clima de antes e o de agora, e o que pensan as persoas maiores ao respecto.		

Título: O oso preguiceiro e o cambio climático (premiado)		11
Nome dos participantes: Xaquín Montero Vázquez e Uxío Pardo Rodríguez		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Póster	
Breve descripción: Influencia do cambio climático na extinción do oso preguiceiro.		

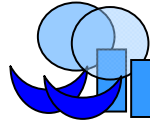

Título: A deforestación	12
Nome dos participantes: Katia Carrillo Vázquez e Andrea Taboada Méndez	
Curso: 2º ESO	Modalidade: Presentación
Breve descripción: Imos montar unha presentación en WordPad describindo a deforestación e a súa relación co cambio climático.	

Título: Causas, efectos e solucións	13
Nome dos participantes: Alba Fariña Moscoso	
Curso: 2º ESO	Modalidade: Presentación
Breve descripción: Baséase na explicación de causas, efectos e ó final danse algunhas solucións coas que podemos colaborar a diminuír o cambio climático.	

Título: Reciclado produtos no centro	14
Nome dos participantes: Tamara Jarazo García, Marta Lago Vázquez e Andrés Mosteiro Ortíz	
Curso: 3º ESO	Modalidade: Presentación
Breve descripción: Pequena mostra sobre o reciclado de residuos no noso taller dende a materia de Iniciación á mecánica.	

Título: Os profes tamén poden	15
Nome dos participantes:	
Curso: 3º ESO	Modalidade: Entrevista
Breve descripción: Unha pequena entrevista a unha profesora do centro porque conseguiron que no seu Departamento non se empregue o papel nin por parte dos alumnos nin por parte dos profesores.	

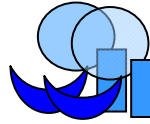

Título: <i>O cambio Climático (premiado)</i>		16
Nome dos participantes: Álvaro Castro Cajade, Sergio Cea Ares e Uxío Pardo Rodríguez		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Cómico	
Breve descripción: É unha historia narrada en primeira persoa de un planeta chamado Terra, que está enfermo pola mala cabeza dos humanos, o seu inimigo número un.		

Título: <i>A contaminación das fábricas</i>		17
Nome dos participantes: Xaquín Montero Vázquez		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Cómico	
Breve descripción: Reflexiona sobre o efecto contaminante das fábricas como causa do cambio climático e o desexo.		

Título: <i>O Cambio Climático</i>		18
Nome dos participantes: Patricia Villar Parrado		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Poesía	
Breve descripción: Fala do cambio climático e os seus efectos, e anima a facer o posible para evitalo empezando por ela mesma.		

Título: <i>Acróstico do cambio climático (premiado)</i>		19
Nome dos participantes: Álvaro Castro Cajade		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Poesía	
Breve descripción: Grito desesperado que nos anima a rematar co cambio climático, manifestando co lema "Cambio Climático Oponte Xa!".		

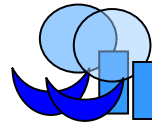

Título: O bosque	20
Nome dos participantes: Sergio Cea Ares	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Poesía
Breve descripción: Fala do desexo de evitala queima, seca e tala das árbores do bosque.	

Título: A choiva	21
Nome dos participantes: Leticia Ramos Agra	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Poesía
Breve descripción: Fala do fermosa que é a choiva para o ecosistema.	

Título: A natureza é vida	22
Nome dos participantes: Silvia Duro Couso	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Poesía
Breve descripción: Intenta facer entender que non haberá futuro se non coidamos a Terra.	

Título: Sécanse as fontes e destrúense as pontes	23
Nome dos participantes: Daniel Otero Pérez	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Narrativa
Breve descripción: Narra unha historia que pretende que nos decatemos de que somos uns irresponsables e se o seguimos sendo o planeta morrerá.	

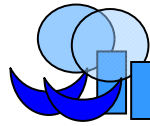

Título: Os elementos e a contaminación	24
Nome dos participantes: Carlos Ramos Fuentes	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Narrativa
Breve descripción: É un relato que trata sobre o mal que lle facemos ao planeta.	

Título: El tiempo y yo	25
Nome dos participantes: Carlos Ramos Fuentes	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Narrativa
Breve descripción: Fala de como inflúe o tempo no meu estado de ánimo.	

Título: El tiempo y mis sentimientos	26
Nome dos participantes: Noelia Puga Enjamio	
Curso: 1º ESO	Modalidade: Narrativa
Breve descripción: Fala de como lle troca o humor co tempo.	

Título: El planeta tiene fecha de caducidad	27
Nome dos participantes: Yolanda Rial Blanco	
Curso: 3º ESO	Modalidade: Narrativa
Breve descripción: Esta narración fala de como algunhas das nosas accións habituais contribúen o quecemento global.	

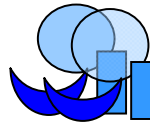

Título: As Patrullas Climánticas		28
Nome dos participantes: Alba Andrade Vázquez, Raquel Carracedo Porto e Adrián Enjamio Regueiro		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: A narración fala de qué son e cómo funcionaron as Patrullas Climánticas no noso centro.		

Título: Climántica no meu centro		29
Nome dos participantes: Diego Enjamio Regueiro, Xeila Fernández Mera e Laura García Castro		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: Fai unha breve narración de como rehabilitamos un invernadoiro do noso centro para acondicionalo para as nosas actividades.		

Título: Xantar Climántico		30
Nome dos participantes: Juán Manuel Fuentes Esperón, Martín López Sánchez e Irene Maneiro Cuesta		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: Faise unha breve narración de como se desenvolveron os Xantares Climánticos no noso centro e do ben que o pasabamos neles.		

Título: La contaminación		31
Nome dos participantes: Leticia Ramos Regueiro		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: Cóntanos a súa visión persoal da contaminación.		

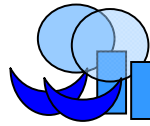

Título: A contaminación e nos		32
Nome dos participantes: Sabela Vázquez Rey		
Curso: 4º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: Narra cal é a influencia humana na contaminación.		

Título: El sentir hacia la contaminación		33
Nome dos participantes: Martiño Penas Vázquez		
Curso: 4º ESO	Modalidade: Narrativa	
Breve descripción: Fai unha narración sobre cales son os seus sentimentos cando se fala da contaminación.		

Título: Ataque Artístico Climático		34
Nome dos participantes: Aldara Castro Rico, Daniel Otero Pérez e David Cea Vázquez		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curtos	
Breve descripción: Amósase un montaxe do efecto invernadoiro e as consecuencias do desxeo que produce.		

Título: Lobo Gris (premiado)		35
Nome dos participantes: Álvaro Castro Cajade e Sergio Cea Ares		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Trata dun vídeo, con fotos do lobo gris que se atopa en perigo de extinción.		

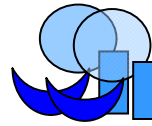

Título: <i>O efecto invernadoiro</i>		36
Nome dos participantes: Diana Cotón Vázquez, Marta Lago Vázquez e Andrés Mosteiro Ortíz		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: A acción humana incrementa o CO2 na atmosfera que impide a saída da radiación calorífica que emite a superficie terrestre aumentando polo tanto o efecto invernadoiro natural.		

Título: <i>A deforestación</i>		37
Nome dos participantes: Damián Sesar Souto		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Fai unha breve representación dos efectos da deforestación, así como da acción humana como responsable dalgúns dos incendios forestais que se producen cada ano.		

Título: <i>Fúndome, vos afogádesvos</i>		38
Nome dos participantes: Xaquín Montero Vázquez, Uxío Pardo Rodríguez e Álvaro Castro Cajade		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Téntase representar o desxeo dos glaciares e o seu efecto, como causa da contaminación das fábricas.		

Título: <i>Cambio Climántico: O Desxeo</i>		39
Nome dos participantes: Silvia Duro Couso, Tamara Fernández Gil e Martina Amboage Pallas		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Representa o desxeo dos polos debido o quecemento global, efecto que é estudado polos científicos.		

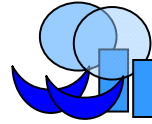
Título: Telexornal Climántico (premiado)		40
Nome dos participantes: Rocio Mato Cajide, Estefanía Cotón Vázquez e Iván García López		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Mediante o formato dun telexornal, relátase que é o que ocorre co cambio climático.		

Título: Isto é inverno?		41
Nome dos participantes: Sergio Cea Ares, Rocío Ramos Lamela e Andrea Villar Paz		
Curso: 1º ESO	Modalidade: Curto	
Breve descripción: Faise unha representación de como trocou o inverno dentro da temática do cambio climático.		

Título: O ClimoRap		42
Nome dos participantes: Jonathan Sesar Pazos e Alfonso Carril Sánchez		
Curso: 3º ESO	Modalidade: Cancións	
Breve descripción: A acción humana está a estragar o planeta, e iso podemos evitalo "non penses que pode facer o planeta por ti, pensa que podes facer por ti polo planeta".		

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

les de Arzúa

Rúa do Castro s/n Arzúa 15810 – A Coruña
Tel.: 981 500 527 Fax: 981 500 615

e-correo: ies.arzua@edu.xunta.es
<http://centros.edu.xunta.es/iesdearzua/>

ANEXOS

Castro, A. ; Pardo, U.;
Montero, J.
IES de Arzúa

Pósters

A man do home na Terra

Alumno: Álvaro Castro Cajade, Uxío Pardo Rodríguez, Joaquín Montero Álvarez

Lema: A man do home na terra

Descrición:

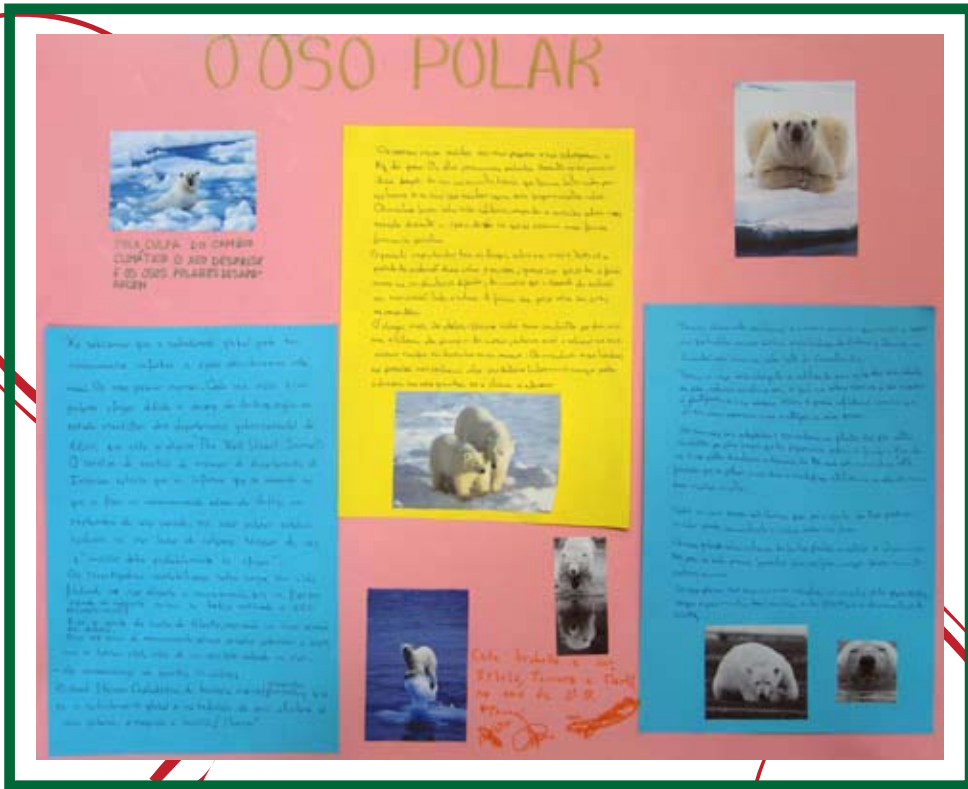
Influencia da acción humana no medio natural, facendo unha análise comparativa empregando imaxes.

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Fernández, T.; Ambaje, M.;
Duro, S.
IES de Arzúa

• Pósters

O OSO POLAR

Alumno: Tamara Fernández Gil, Martina Ambaje Pallas, Silvia Duro Couso

Lema: O oso polar

Descrición:

Por culpa do desxeo os osos polares afogan na auga ou desaparecen

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1° ESO

Quinela, L.; Ramón, R.
IES de Arzúa

Pósters

KOALA

KOALAS

O koala é un marsupial arborícola e herbívoro. Según os resultados obtidos polo científico Iván Lawler, o incrementote do dióxido de carbono está provocando unha redución do nitróxeno e outros nutrientes contidos nas follas de eucaliptos como un aumento da toxinas chamada tanino.

Este proceso fai que os niveis de proteínas das follas baixen, o que obriga os koalas e a outros animais a buscar follas deste árbol máis pobres en nutrientes para sobrevivir. A cadea alimentaria está equilibrada dunha forma moi delicada, de ahí que un pequeno cambio pode ter consecuencias moi serias.

Os koalas como outros marsupiais, dependen casi exclusivamente dos eucaliptos para sobrevivir xa que lles aporta azúcares, almidón, graxas e proteínas. De feito, os grandes bosques destas árbores constitúen todo o seu hábitat.

O que estamos vendo, esencialmente, é que a dieta básica destes animais estase transformando en coito. A vida tornase extremadamente difícil para estes animais.

Nos que digamos gústanos os animais. Pola tv, cara dasas, focas co maltrato a os animais e e xante sen sentido. Nos o que queremos dicir con isto e que paremos XA. Por favor, colaborade

LUCÍA E ROCÍO

Alumno: Lucía Quintela Santos, Rocío Ramos Lamela

Lema: Koala

Centro: IES de Arzúa

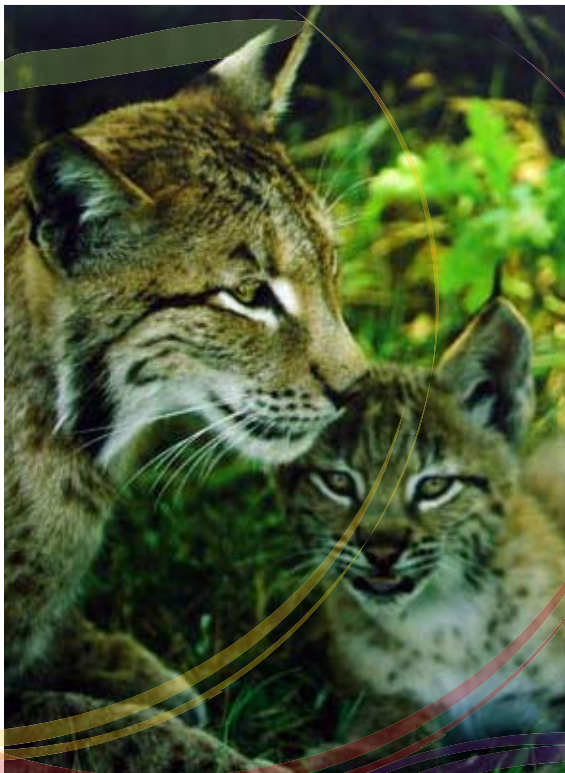
Curso: 1º ESO

Descrición:

Hai moitos animais en perigo de extinción e nos eliximos o koala, pola súa relación co cambio climático

Taboada, M.; García, A.
IES de Arzúa

• Pósters

O Lobo cervical

O Lobo Cerval (Lince Ibérico) é un animal en perigo de extinción. O seu aspecto é moi semellante a un gato. O seu peso, se o Lobo Cerval é macho, é entre 12 e 14 Kg. e se é femia, está entre 8 e 10 Kg.
O sistema máis desenvolvido do Lobo Cerval é a visión.

-DISTRIBUCIÓN:

O Lobo Cerval só se encontra na Península Ibérica. A ameaza da súa extinción é pola falta de collos e a transformación do hábitat.

-SITUACIÓN ACTUAL:

Serras de Gata-Grandilla
Parque Nacional de Doñana
Montes de Tolosa
Serras Morena Oriental

Poboación total entre 300 e 520 individuos.

-INFLUENCIA DO CAMBIO CLIMÁTICO:

As especies están "suxetas a extinción" debido á perda dos hábitats e isto ten lugar a medida que nos comunidades se posúen novas situacións de desequilibrio. Na súa maioría serán extincións locais como podería suceder coas poboacións de Lobo Cerval nas Serras de Carleña Moreno ou en Doñana, pois a afectación do cambio climático é maior aquí que noutras zonas debido á súa situación de transformación entre as zonas subhúmedas mediterráneas e as zonas áridas e semáridas.
Asegurar un desenvolvemento sostible é o obxectivo da salvaxeza de biodiversidade, a llobo contra a erosión do solo e a desertificación e a prevención do cambio climático.

Alumno: Marta Taboada López, Alicia García Cascón

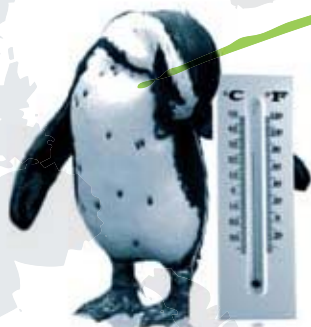
Lema: El Lince Ibérico

Descrición:

Hai moitos animais en perigo de extinción e nos eliximos o lince, pola súa relación co cambio climático

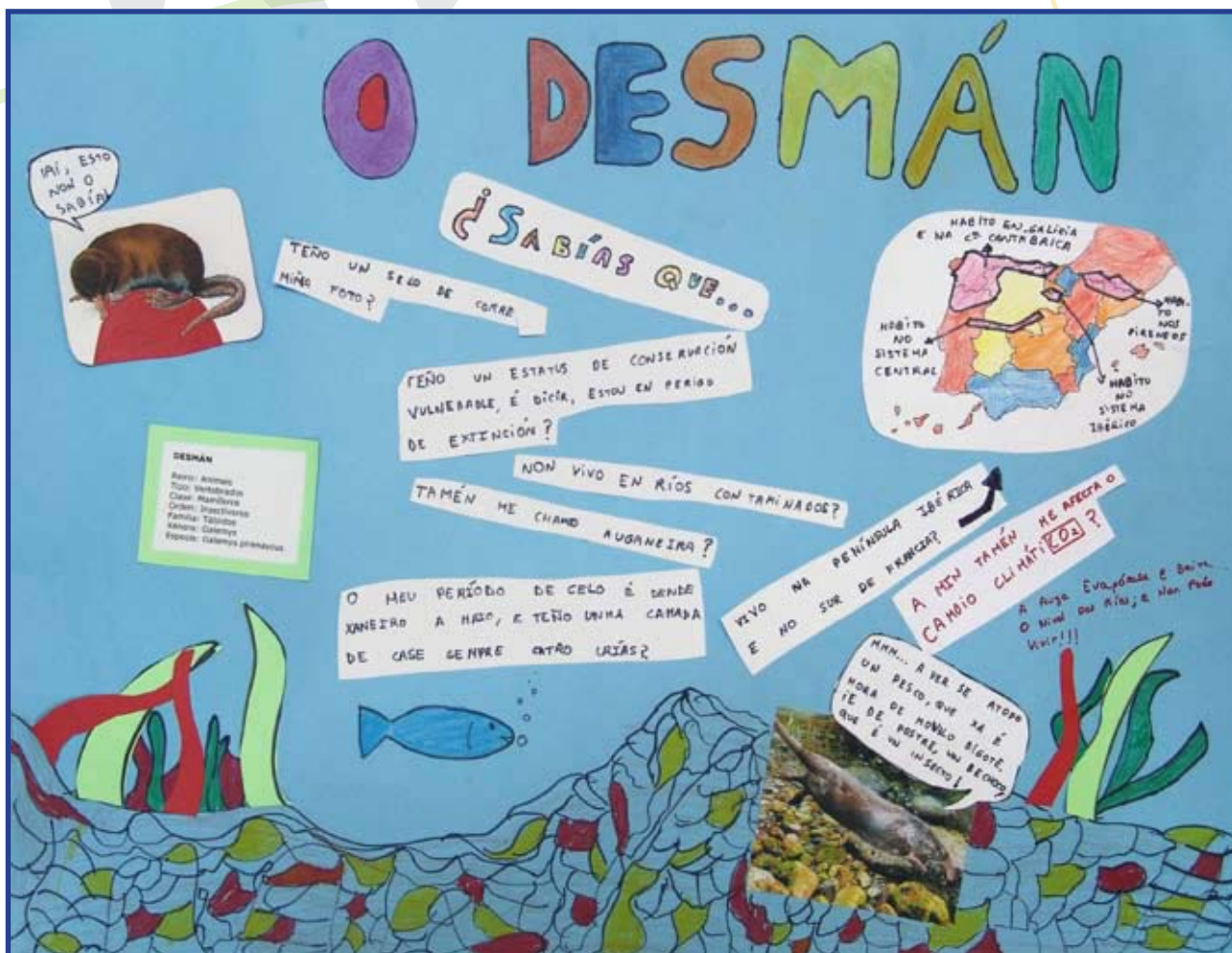
Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Ramos, C.; Puga, N.
IES de Arzúa

Pósters

Alumno: Carlos Ramos Fuentes, Noelia Puga Enjamio

Lema: O Desmán

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

O Desmán é un póster que explica a vida del e as súas características. Ademais das súas curiosidades. Como o Cambio climático inflúe na súa vida

Carrillo, K.; Taboada, A.
IES de Arzúa

Presentación

¿QUE LLE ESTAMOS
FACENDO O NOSO
PLANETA?

O fume das nosas fábricas

O lume que queima os nosos
montes

E convirteno en terra inerte

polución das nosas cidades

Os verquidos incontrolados

Están transformando o noso
planeta nun lugar inhóspito

A DEFORESTACIÓN

Alumno: Katia Carrillo Vázquez, Andrea Taboada Méndez

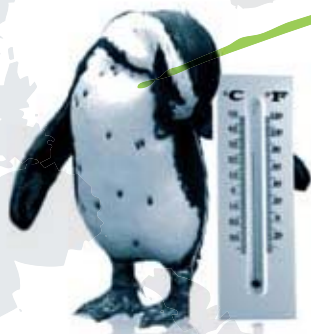
Lema: A deforestación

Centro: IES de Arzúa

Curso: 2º ESO

Descrición:

Vamos montar unha presentación en wordpad describindo a deforestación e a súa relación co Cambio Climático

Pereira, R.; Castro A.;
Ces, S.
IES de Arzúa

Pósters

OS LIQUES COMO BIOINDICADORES

Alumno: Rubén Pereira Rodríguez, Arantxa Castro Iglesias, Sara Ces Camino

Lema: Os liques como bioindicadores

Descripción:

Como a partires de pequenas observacións podemos ver o cambio do clima e a nosa influencia

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Méndez, J.; Quintela, V.;
Allelén, M.
IES de Arzúa

• Pósters

Alumno: Jesica Méndez Lema, Vanesa Quintela Rivadulla, Marilina Allelén Pampín Basso

Lema: O mundo en relevo de hoxe en día

Descrición:

Un póster que representa a terra con relevo e un colaxe de fotos que mostra o cambio producido no noso planeta por este feito chamado Cambio Climático

Centro: IES de Arzúa

Curso: 4º ESO

Pereiro, O.; Vázquez, V.;
Pérez, M.J.
IES de Arzúa

Pósters

Alumno: Oscar Pereiro Carril, Vicente Vázquez Vidal, María Jesús Pérez Pena

Lema: Enerxía en cores

Descrición:

Plasmación nunha cartolina das diferentes enerxías renovables con estilo esperpentista. Inspiración dos queixos dos trivial

Centro: IES de Arzúa

Curso: 4º ESO

Cea, S.; Pardo, U.;
Castro, A.
IES de Arzúa

Cómic

Alumno: Sergio Cea Ares, Uxío Pardo Rodríguez, Álvaro Castro Cajade

Lema: Unha historia do cambio climático

Descrición:

É a historia narrada en primeira persoa dun planeta chamado terra, que está enfermo pola mala cabeza dos humás, o inimigo número un

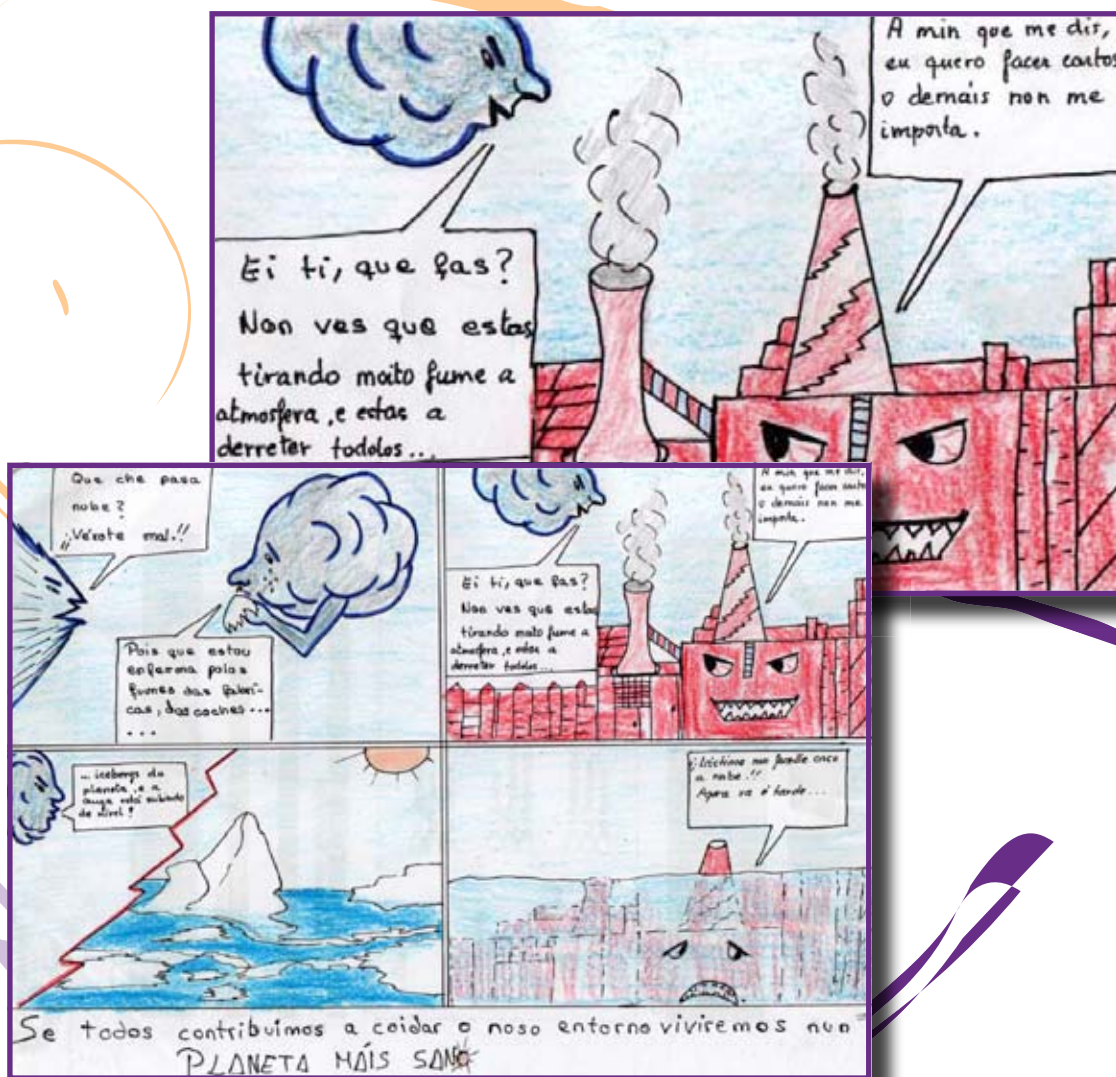
Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Montero, X.
IES de Arzúa

Cómic

A contaminación das FÁBRICAS

Alumno: Xaquín Montero Vázquez

Lema: A Contaminación das fábricas

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Ser máis responsables co medio ambiente

O CAMBIO CLIMÁTICO

Aí está o cambio climático,
Tan de présa e tan de sorpresa
E ti, esperáballo?
Vén arrastrando, pegando forte.

Aumentan as secas,
As augas enturban,
O xeo rómpese
E todo parece que muda.

Din que a culpa é nosa,
Porque provocamos incendios,
Que as fábricas afumean,
Que contaminamos os ríos...
Pero eu nada diso fago!

Pero si podoo axudar a diminuír estes efectos,
Eu poñerei todo o empeño
Intentarei reciclar, reducir e reutilizar.

E deste xeito todo
Mellorará.

Alumno: Patricia Villar Parrado

Lema: Cambio Climático

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descripción:

A diminución dos efectos negativos da contaminación

Castro, A.
IES de Arzúa

Poesía

Acróstico do cambio climático

Calor, moita calor
Arrecendede
Mal olor
Berrade Xa,
Imos con isto rematar
Odio ver contaminar!

Calor, moita calor
Lixo, montóns de lixo
Isto podémolo solucionar
Mais, aínda estamos a
tempo
Amigo meu,
Tenta probar
Isto é o noso lema:
Cambio climático
O ponte xa!

Alumno: Álvaro Castro Cajade

Lema: Acróstico co cambio climático

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Grito desesperado que nos anima a rematar co cambio climático, manifestando co lema "Cambio climático oponte xa!"

Cea, S.
IES de Arzúa

Poesía

O bosque

AS ÁRBORES ESTÁN A FICAR
A TEMPERATURA SUBE,
PERO NON VOLVE A BAIXAR,
O BOSQUE ESTÁ A DESAPARECER.

QUÉN O ESTÁ A MATAR?
SERÁN AS NUBES,
SERÁ A AUGA,
SERÁN AS PERSOAS,
QUE O ESTÁN A QUEIMAR.

PORQUÉ, PORQUÉ, PORQUÉ!,
PORQUÉ ESTÁ A DESAPARECER.
QUÉ NOS FIXO EL?
CORTOUNOS, QUEIMOUNOS.

NON, EL DANOS OSÍXENO,
DANOS COMIDA.
É EL QUEN NOS DÁ A VIDA.

ASÍ QUE XA SABEMOS,
O BOSQUE HAI QUE COIDAR
ATA ACABAR A VIDA,
E LOGO A GUSTO FICAR.

Alumno: Sergio Cea Ares

Lema: O Bosque

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Quero evitar a queima, seca e tala do bosque

Ramos, L.
IES de Arzúa

Poesía

A CHOIVA

Un día na escola,
comezou a chover,
e todos escoitamos
as pingueiras caer.

Miramos polas fiestras,
e vimos os verdes prados,
exclamaron as mestras:
comezan a estar mollados!

Durante un intre,
parou de chover,
quedamos sen auga
coma da outra vez.

Os ríos e fontes secan,
con falta de choiva están,
cando esta apareza,
todos ledos estarán.

Alumno: Leticia Ramos Agra

Lema: A Choiva

Centro: IES de Arzúa

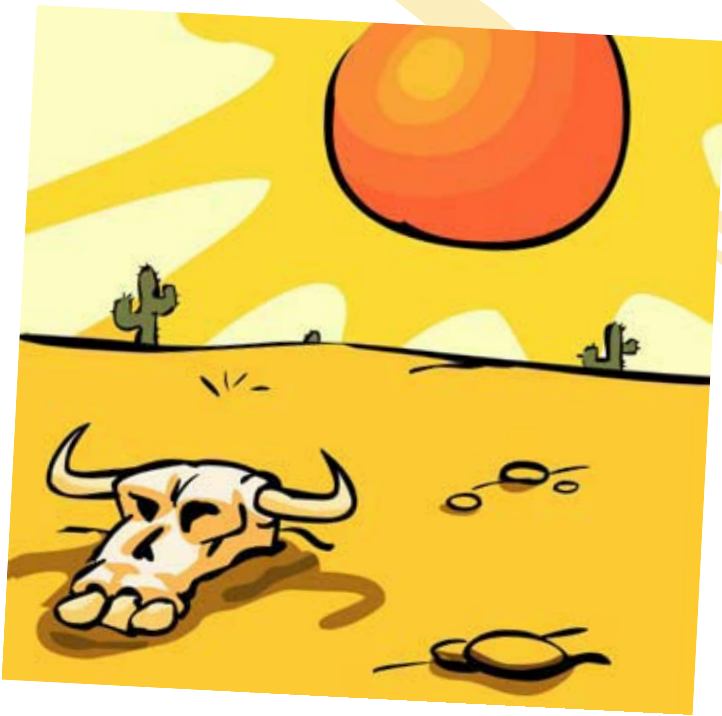
Curso: 1º ESO

Descrición:

É preciosa a choiva para o ecosistema

SÊCANSE AS FONTES E DESTRÚENSE AS PONTES

Neste programa de “vida en perigo” desde Marte imos contactar con dúas persoas da Terra: Cuy e Moskis.

Contactamos con Cuy desde Galiza que nos contará que pasa.

- Ola. Veño dicir que estou destrozado. Secáronme as colleitas, non podo prantar máis, non hai auga dabondo, aos animais

non lle quedan folgos e a min tampouco. Estanse abrindo fendas, quedamos sen prantas, a súa vez sen aire; imos morrer sen remedio nesta terra desfeita. ¡¿Qué é isto, ven un montón de auga?, ¡non!, ¡leva a cas, a colleita, o abono, lévame a min! ¡Ah! Glup, glup, glup.

Perdimos o contacto con Cuy, pasemos a Moskis desde a Antártida

- Esta é a fin. Fai uns segundos o sol era tan forte que o xeo empezou a desxearse, levouse aos animais, a miña casa e ao resto do mundo.

Agora retrocedamos no tempo e miremos que pasaría se non houberse cambio climático.

Aí está Cuy.

- ¡Bufl!. Como chove, pero a terra ea colleita están ben servidas.

- Agora contactemos con Moskis que se encontra en...¿Miami? ¡Bufl!. Fixen ben en mudarme da Antártida. Co frío que facía...

-E isto é o que pasaría se os terrestres foran máis responsables.

Alumno: Daniel Otero Pérez

Lema: Falta de responsabilidade

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Historia para darnos conta de que somos uns irresponsables e se o seguimos sendo o planeta morrerá

Fuentes, C.R.:
IES de Arzúa

Narrativa

Os Elementos e a CONTAMINACIÓN

Había unha vez, nos bosques galegos, un grupo de trasnos que protexían o Elemento da Terra. Vivían nunha aldea, dunhas vinte ou trinta familias. Convivían cos animais propios desas latitudes, como os lobos, os corzos, os xabarís, os osos... con todos se levaban ben. Unha vez á semana, na casa do trasno sabio ou do trasno xefe facían unha cerimonia para comunicarse cos trasnos de outros lugares: como os trasnos do polo, que protexían o Elemento do Aire; os trasnos do deserto, que vivían o Elemento do Lume e os trasnos da montaña, que tiñan o Elemento da Auga. Todos levaban unha vida tranquila, alegre e feliz. O seu maior obxectivo era protexer todos os Elementos, para que na Terra non pasara ningún problema.

A aldea dispúñase da seguinte maneira: a ágora, que era unha praza redonda de granito, estaba situada no medio e medio da aldea. Xusto no centro da praza, estaba nun pedestal cilíndrico o Elemento da Terra, que estaba protexido por doce escudos transparentes, polo que podía verse o Elemento. Era unha esfera de cor marrón, feita das máis puras e fértiles terras. Quen tivera esta esfera,

podería ser o amo de medio mundo, pois podería crear terra, destruíla, facer con ela o que lle antollase. Claro que, só a podería controlar sacándoa do fortísimo pedestal, dicir uns conxuros en latinego (a lingua dos trasnos, unha mestura de latín e galego antiquísimo) para que saíran os escudos e controlala con movementos áxiles e precisos, pois sen escudos, a esfera podería desintegrarse; xa que sería fráxil como un copo de neve.

Ao redor da praza estaban as casas do trasno sabio e o trasno xefe. Detrás destas estaban as casas dos demais trasnos e outros edificios máis, como a escola. Cada casa ocupaba só sete dm³ aproximadamente, xa que eran moi pequenas con respecto ás casas dos humanos; ao igual que os trasnos, que medían aproximadamente un dedo índice dun adulto. Cómpre dicir que a casas do trasno xefe e o trasno sabio eran un chisco máis grandes para poder facer a cerimonia de comunicarse con outra aldea. Consistía, cun marco (parecido ós dos cadros dos humanos) de madeira de carballo, encher con enerxía suficiente para poder ver ós doutro pobo. A enerxía duns conxuros en latinego que dicía o trasno sabio, ó único

Alumno:

Carlos Ramón Fuentes

Lema:

Os elementos e a contaminación

Descrición:

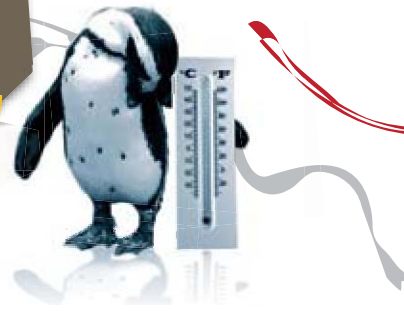
É un relato que trata sobre o mal que lle facemos ao planeta

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

1º ESO

coñecedor (ademais dos trasnos sabios dos outros pobos), facía unha pantalla no que se podía ver ás demais aldeas.

A noticia máis importante, xa desde fai bastante tempo, era que os Elementos tiñan polo fondo un pouco de balor e musgo, como se se estiveran debilitando. Tamén se notaba na Terra. Había máis furacáns do habitual, subira o nivel do mar e as temperaturas ían subindo cada ano un chisco. Como un trasno facíase adulto, aproximadamente, ós 750 anos; e facíase ancián, aos 3.000 anos; un ano para eles era como un mes ou mes e medio para nós, aínda que tivéramos o mesmo calendario. Por esa razón, os trasnos notaban bastante que a temperatura estabase elevando. Os trasnos sabios e trasnos xefes non tiñan moita idea do que pasaba, por iso fixeron moitos experimentos e probas. Os trasnos sabios chamáronlle: "CONTAMINACIÓN", pois ese era o termo que empregaban os humanos, causantes pero ignorantes do que pasaba.

A solución máis prudente era mandar un trasno a cada zona, e axudar aos nenos, os humanos pequenos, os máis convencidos da "CONTAMINACIÓN", que coa maxía dos trasnos e convencemento dos nenos, establecer unha posible solución.

Meu dito, meu feito. Ó día seguinte da proposta realizouse esta expedición. Os trasnos do polo outorgáronlle o poder de facer maxía a "Arktos", un dos trasnos máis valentes do seu poboado. Os trasnos da montaña, a "Pikums". Os trasnos do deserto, a "Saghara". E os trasnos do bosque, a "Arbre". Cada un foi buscando o neno ideal. Ao cabo dunha semana todos os trasnos tiñan rapaz. O trasno Arktos atopou un rapaz: Nanuk. A trasniña Saghara atopou un neno: Mako. A trasniña Arbre atopou unha nena: Alicia. O trasno Pikums atopou unha rapaza: Dalaina.

Cada trasno decidiu con cada rapaz que Elemento estaban os homes deformando e chegaron a unha conclusión: TODOS. Malgastaban a auga, contaminaban o aire, sobreexplotaban a

terra e queimaban demasiado lume. A CONTAMINACIÓN era demasiado forte. ¿Como poderían resolvela? O mellor era un ataque directo, pero era moi drástico. ¿Os conxuros poderían con tanta CONTAMINACIÓN? Era a única solución. Mako e máis Saghara foron ata os homes brancos que había no seu poboado. Roubábanlles a todos os negriños a auga para sobrevivir e malgastábana. Mako tivo que facer o ritual para que a auga fora a cada sitio: A conxelada, para o polo; a gasosa, para o aire; e a líquida, para os mares e os ríos. Necesitaría moitísima enerxía e ademais, a auga non era o seu elemento; polo que a enerxía utilizada sería o dobre do normal. O conxuro, traducido do latinego para o galego, dicía:

Esta auga, esta auga,
Para homes e trasnos
Ten que servir.

Esta auga, esta auga,
Ensómese nunha bágoa,
De tristura, de ferir.

Esta auga, esta auga,
Usémola ben,
Que este Elemento dure
A máis non poder.

Co conxuro e cos bos sentimentos de Mako, fixeron que non subira o nivel do mar, e, ademais, crear un pozo de auga inacabable no seu pobo para xente de corazón puro. Os malos homes brancos non roubaron máis auga, porque non puideron. Arktos e Nanuk viron que os malos gases que desprendían a planta petrolífera que fixeran uns homes, destruía a fauna e flora e usábase mal o lume. Decidiron que o mellor para todos sería facer un conxuro para que este lume mal empregado

desaparecera e só se usara a forza do Sol, do vento e da auga,
que son limpas. Decía así:

Este lume, este lume,
Moi mal queimado,
Consómese mal.

Este lume, este lume,
Con todos os Elementos
Vai a acabar.

Este lume, este lume,
Moito é malo para os Elementos,
Troquémoslo en parte
Por luz solar, auga e vento.

O conxuro fixera efecto. O lume seguíase utilizando, pero de
forma razoable. Así, as enerxías máis utilizadas polos humanos
eran a luz do Sol, a enerxía da auga e a enerxía do vento.

Pikums e Dalaina atoparan unha mina moi grande nas
montañas onde vivían. Sobreexplotaban demasiado, e a terra
estaba a perder todo o seu humus, a súa fertilidade, a súa
flora... E ademais era unha mina que perturbaba a auga dos
ríos que pasaban por alí. Decidiron facer un feitizo contra a
sobreexplotación da terra.

Esta terra, esta terra,
Sobreexplotámola.
E ten que servir para nós e os nosos fillos.

Esta terra, esta terra,
Non a podemos esgotar
Porque os seus recursos non son infinitos.

Esta terra, esta terra,
Non pode destruír os demais Elementos.
Que a auga quede sen perturbar;
E, como non, o vento.

O feitizo fixo efecto e a gran mina quedou con maquinaria máis
moderna e menos contaminante, e non perturbou máis a auga
das montañas, a pouca do deserto, do bosque e do polo.

Arbre e Alicia viron que os medios de transporte, que estaban
na cidade, moi preto do bosque, contaminaban a fraga e a vila,
e tamén o Elemento do aire. Decidiron facer un feitizo para
que os medios de transporte do mundo foran limpos; como os
tranvías, as bicicletas, os coches híbridos ou con biocombustible,
e, como non, os pés. Decía así:

Este aire, este aire,
Non está ben emporcalo
Cos medios de transporte.

Este aire, este aire,
Limpíño ten que quedar,
Con un pouco de sorte.

Este aire, este aire,
Non o vencerá a **CONTAMINACIÓN**,
Porque co esforzo de todos,
Limparémolo con tesón.

O conxuro resultou e tanto como os trasnos e humanos como
os Elementos non lles afectou máis a **CONTAMINACIÓN**.
Toda a flora, a fauna, os trasnos, os humanos e os medios da
Terra non se volveron preocupar da subida do nivel do mar, o
desxeo do polo, a subida das temperaturas e a sobreexplotación.
A **CONTAMINACIÓN** quedou derrotada.

FIN

A natureza é vida

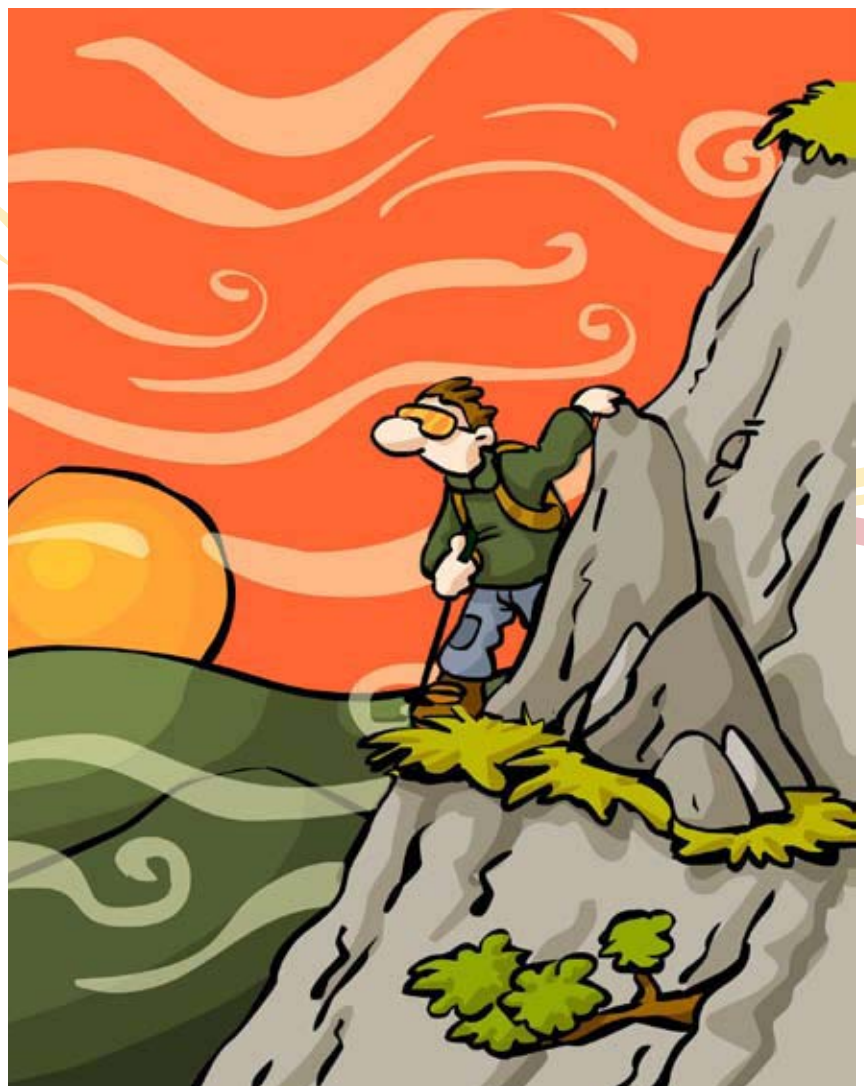
Amenos a natureza
non estraguemos a paisaxe
pois a natureza é vida
non hai que facerlle aldraxe.

Deixemos as nosas vacas
pastar na herba verde
e que as plantas e árbores
medren sen problemas
e resplandeza un ceo
limpo de impurezas.

Polo medio dos montes
corren fermosos e longos ríos
e nas súas augas cristalinas
os peixiños nadan alegremente.

O monte enchido de fermosas árbores
nas que os paxariños cos seus trinos
a alegrarnos van.

Se o monte queimamos
e ríos e mares contaminamos
pouco a pouco coa vida acabamos
e nos ríos nin nos mares
podemos gozar nin pescar.

Alumno: Silvia Duro Couso

Lema: A natureza é vida

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Intento dicir que non se poderá garantir un futuro se non
coidamos a Terra

EL TIEMPO Y YO

Aquella mañana me levanté un poco cansado, pero al ver el día soleado me desperté completamente. Los rayos de sol que entraban por la ventana me hacían sentir cada vez más alegre y contento. Claro que ese era un día de verano, en pleno mes de julio. Pero cuando pasaba la misma situación en la estación invernal, sobre el mes de enero o febrero, mi humor cambiaba totalmente.

Para mí, el tiempo que más me gusta

es el que tiene que hacer en cada estación: en invierno, que haga frío, llueva o nieve; en primavera, que haga un poco de calor y haya nubes con sol; en verano, que haga mucho calor y sol ardiente; y en otoño, viento y lluvia.

Este invierno es bastante seco y poco frío, por eso este invierno no me gusta nada. Solo me levanta el ánimo y las ganas de estudiar las nubes pasajeras y la brisilla de hielo por la mañana.

ilustración jorge

Alumno:

Carlos Ramos Fuentes

Lema:

El tiempo y yo

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

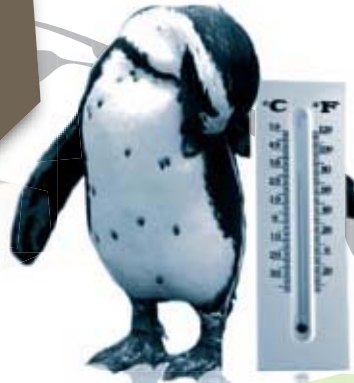
1º ESO

Descripción:

Como inflúe o tempo no meu estado de ánimo

Puga, N.
IES de Arzúa

• Narrativa

El tiempo y mis sentimientos

En invierno, cuando llueve, no me apetece hacer nada, me encuentro tan triste que parezco una flor marchita. Cuando hace sol, sin embargo, me siento muy bien y me apetece trabajar y jugar, es como si renaciese o estuviese en medio de un manto de flores preciosas. Por la noche, cuando no llueve y hay estrellas me gusta mucho contemplarlas y pensar en cuál será la mía; y mirar fijamente la plateada luna. Me agrada imaginar que estoy en un mundo fantástico donde solo estén las personas buenas, las estrellas, la luna y vivir en ellas, en un lugar en el que nadie es el

jefe, sino que todos somos iguales.

Cuando nieva me gusta jugar con la nieve, hacer muñecos, bolos... Jugar con la nieve es muy divertido y aún más si estás acompañado por una persona con la que te llevas bien; te olvidas del mundo y solo piensas en pasarlo genial. A los muñecos de nieve los puedes vestir, ponerles zanahorias en el sitio de la nariz, una bufanda...

Cuando me despierto y veo un día de nubes no me apetece levantarme; es como si se me fuesen las ganas de vivir, pero si por la tarde continúa nublado ya me desespero y me encuentro fatal.

El día que truena no me gusta nada, el ruido de la tormenta suena a tristeza, es como si una nube se enfadase con otra, como si se enfadasen mucho y llegara un punto en que no aguantaran más y tras ponerse oscuras del genio soltaran unos truenos con los que nos avisan del enfado entre ellas y que tardarán en reconciliarse.

Si al despertarme veo el sol naciendo, me levanto como si yo fuese una margarita que necesita el sol para poder sonreír, una margarita preciosa por dentro y por fuera, es como si no pudieses vivir sin los rayos del sol.

En las tardes en que después de llover sale el sol y aparece el arco iris, me quedo mirándolo fijamente y pierdo la noción del tiempo, porque ese colorido tan bonito hace que no pueda ponerme triste, para mi solo existe en ese momento el resplandor que me ofrece la naturaleza.

Alumno: Noelia Puga Enjamio

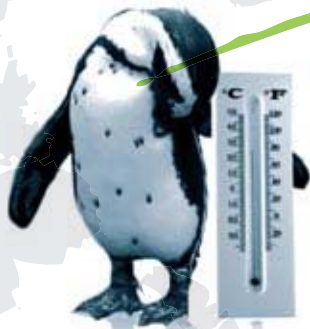
Lema: El tiempo y mis sentimientos

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descripción:

Como cambia o meu humor co tempo

Vázquez, R.; Giadás, J.;
Freire, A.
IES de Arzúa

Pósters

O CAMBIO CLIMÁTICO

1- aumento de incendios

2- la sequía

3- el derretido de los polos

4- aumento de emisiones de CO₂

5- el calentamiento de los océanos

6- el aumento del nivel del mar

7- el aumento de las temperaturas

8- el aumento de la contaminación

9- el aumento de la deforestación

10- el aumento de la desertificación

11- el aumento de la acidificación de los océanos

12- el aumento de la pérdida de biodiversidad

13- el aumento de la contaminación del aire

14- el aumento de la contaminación del agua

15- el aumento de la contaminación del suelo

16- el aumento de la contaminación acústica

17- el aumento de la contaminación lumínica

18- el aumento de la contaminación térmica

19- el aumento de la contaminación por radiación

20- el aumento de la contaminación por residuos

21- el aumento de la contaminación por plásticos

22- el aumento de la contaminación por metales pesados

23- el aumento de la contaminación por pesticidas

24- el aumento de la contaminación por herbicidas

25- el aumento de la contaminación por fertilizantes

26- el aumento de la contaminación por fármacos

27- el aumento de la contaminación por hormonas

28- el aumento de la contaminación por microplásticos

29- el aumento de la contaminación por nanopartículas

30- el aumento de la contaminación por metales pesados

31- el aumento de la contaminación por metales pesados

32- el aumento de la contaminación por metales pesados

33- el aumento de la contaminación por metales pesados

34- el aumento de la contaminación por metales pesados

35- el aumento de la contaminación por metales pesados

36- el aumento de la contaminación por metales pesados

37- el aumento de la contaminación por metales pesados

38- el aumento de la contaminación por metales pesados

39- el aumento de la contaminación por metales pesados

40- el aumento de la contaminación por metales pesados

41- el aumento de la contaminación por metales pesados

42- el aumento de la contaminación por metales pesados

43- el aumento de la contaminación por metales pesados

44- el aumento de la contaminación por metales pesados

45- el aumento de la contaminación por metales pesados

46- el aumento de la contaminación por metales pesados

47- el aumento de la contaminación por metales pesados

48- el aumento de la contaminación por metales pesados

49- el aumento de la contaminación por metales pesados

50- el aumento de la contaminación por metales pesados

51- el aumento de la contaminación por metales pesados

52- el aumento de la contaminación por metales pesados

53- el aumento de la contaminación por metales pesados

54- el aumento de la contaminación por metales pesados

55- el aumento de la contaminación por metales pesados

56- el aumento de la contaminación por metales pesados

57- el aumento de la contaminación por metales pesados

58- el aumento de la contaminación por metales pesados

59- el aumento de la contaminación por metales pesados

60- el aumento de la contaminación por metales pesados

61- el aumento de la contaminación por metales pesados

62- el aumento de la contaminación por metales pesados

63- el aumento de la contaminación por metales pesados

64- el aumento de la contaminación por metales pesados

65- el aumento de la contaminación por metales pesados

66- el aumento de la contaminación por metales pesados

67- el aumento de la contaminación por metales pesados

68- el aumento de la contaminación por metales pesados

69- el aumento de la contaminación por metales pesados

70- el aumento de la contaminación por metales pesados

71- el aumento de la contaminación por metales pesados

72- el aumento de la contaminación por metales pesados

73- el aumento de la contaminación por metales pesados

74- el aumento de la contaminación por metales pesados

75- el aumento de la contaminación por metales pesados

76- el aumento de la contaminación por metales pesados

77- el aumento de la contaminación por metales pesados

78- el aumento de la contaminación por metales pesados

79- el aumento de la contaminación por metales pesados

80- el aumento de la contaminación por metales pesados

81- el aumento de la contaminación por metales pesados

82- el aumento de la contaminación por metales pesados

83- el aumento de la contaminación por metales pesados

84- el aumento de la contaminación por metales pesados

85- el aumento de la contaminación por metales pesados

86- el aumento de la contaminación por metales pesados

87- el aumento de la contaminación por metales pesados

88- el aumento de la contaminación por metales pesados

89- el aumento de la contaminación por metales pesados

90- el aumento de la contaminación por metales pesados

91- el aumento de la contaminación por metales pesados

92- el aumento de la contaminación por metales pesados

93- el aumento de la contaminación por metales pesados

94- el aumento de la contaminación por metales pesados

95- el aumento de la contaminación por metales pesados

96- el aumento de la contaminación por metales pesados

97- el aumento de la contaminación por metales pesados

98- el aumento de la contaminación por metales pesados

99- el aumento de la contaminación por metales pesados

100- el aumento de la contaminación por metales pesados

Alumno:	Raquel Vázquez Varela, Jenifer Giadás Gil, Alba Freire Varela	
Lema:	O cambio climático	Descripción:
Centro:	IES de Arzúa	O noso traballo quere dar a ver tódolos cambio que se producirán polo Cambio Climático
Curso:	2º ESO	

Vázquez, V.; Pérez, C.
IES de Arzúa

• Pósters

Alumno: Vanesa Vázquez Vidal, Cristina Pérez López

Lema: O cambio climático

Centro: IES de Arzúa

Curso: 2º ESO

Descripción:

Como era o clima de antes e o de agora, e o que pensan as persoas maiores ao respecto

Rial, Y.
IES de Arzúa

Narrativa

EL PLANETA TIENE FECHA DE CADUCIDAD

ALGUNAS DE NUESTRAS ACCIONES HABITUALES CONTRIBUYEN NOTABLEMENTE AL CALENTAMIENTO GLOBAL

Acciones tan simples como dejar un grifo abierto, dejar una luz encendida o simplemente regular mal la calefacción, hacen que la Tierra sufra las consecuencias de un no tan futuro cambio climático.

Los expertos aseguran que solo con realizar alguna de esas acciones podemos retrasar varios años este gran problema al que nos enfrentamos.

A lo largo de la historia hubo varios cambios climáticos acompañados de masivas extinciones; pero no se realizaron tan rápidamente, ni fueron causados por el hombre. Nunca hubo tanta concentración de dióxido de carbono en la atmósfera. Nunca el nivel del mar estuvo tan alto. Nunca la temperatura media subió a niveles tan desorbitados. Nunca se respiró tan mal en nuestras ciudades. Nunca tuvimos

delante de nuestras narices un problema tan grande, y, no hacemos NADA. Nos dedicamos a buscar a los culpables como si esto fuese a solucionar algo. ¿De qué sirve hacer promesas y firmar protocolos si luego no los cumplimos?

Los animales y las plantas son los seres menos culpables de esta situación y son los más perjudicados por este desastre ecológico. Los polos se derriten obligando a miles de osos polares a morir. Nuestras aves ya no emigran, muchas de nuestras fuentes ya no afloran, solo en invierno, dejando que los campos se deshidraten en verano. La lluvia ha dejado de hacer acto de presencia y nuestros verdes bosques están cambiando su color.

Señores, antes de que sea tarde, por favor, ¡CONCIENCIÉMONOS!

Alumno: Yolanda Rial Blanco

Lema: El planeta tiene fecha de caducidad

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Descripción:

Como algunhas das nosas accións habituais contribúen o quentamento global

Andrade, A.; Carracedo, R.;
Enjamio, A.
IES de Arzúa

• Narrativa

Hola amig@s.

Imosvos contar unha historia que fala dunha idea que nos parece boa, porque fixemos pensar no que podemos facer nos para evitar o Cambio Climático.

Todo comezou nun "Xantar Climántico" no I.E.S. de Arzúa. Alí, os profes que nos comecaron dixeron unha cita adaptada dun artigo presidente dos Estados Unidos, que viña a dicir máis ou menos así: "NON VÓS PREGUNTEDES QUE PODES FACER O PLANETA POR VÓS. PREGUNTÁDEVOS QUE PODEDES FACER VOS POLO PLANETA".

Entón empezaron a xurdir un feixe de ideas entre todos nos, e unha delas foi tentar establecer un sistema de vixilancia que tentara evitar o derroche enerxético no noso Instituto. Pouco a pouco fomoslle dando voltas e forma á idea ata chegar a deseñar a "PATRULLA CLIMÁNTICA".

E agora seguro que vos estaredes a preguntar, que é iso da "PATRULLA CLIMÁNTICA". Pois moi resumido dirémosvos que é unha acción de concienciación cara a nos e á comunidade educativa que convivimos no I.E.S. de Arzúa, para que pensemos a diario en qué podemos facer polo noso planeta, en especial para evitar o Cambio Climático.

A PATRULLA CLIMÁNTICA formámona máis ou menos 30 alumnos de 3º do E.S.O. O seu funcionamento é o seguinte. No "Xantar Climántico" de cada luns, establecemos os turnos da PATRULLA para toda a semana. Cada PATRULLA está formada por dous alumnos, un leva unha cámara de fotos e outro unha folia de rexistro de incidencias e dúas láminas de pegatinas.

En cada recreo (dez en total en toda a semana), a PATRULLA percorre o edificio que lle corresponde dende o "PUNTO DE ENCONTRO CLIMÁNTICO". Temos dous edificios, un branco e outro marrón de tal xeito que cada PATRULLA vai polo edificio que lle corresponde. Percórrense todo o edificio, aulas, laboratorios, despachos, aseos, correccións, almacéns, etc.

Nunha das láminas de pegatinas, a Patrulla Climántica estivo aquí hoxe día...
 detección derroche de Electricidade
 CALORÍFICA

Nunha das láminas de pegatinas, a Patrulla Climántica estivo aquí hoxe día...
 NON detectou derroche de Electricidade ningun.

As situacións máis comúns son deixar as luces acesas no recreo cando a aula está baleira, ter a fiestra aberta cando a calefacción está acesa, ou estar lendo na aula coas persianas baixas e as luces acesas un día soleado.

Con todos os datos, cada 15 días facemos un "RANKING CLIMÁNTICO", dándolle un punto por cada notificación de derroche eléctrica; outro por cada derroche calorífico, e tres puntos cando aparecen ámbolos dous xuntos.

A nosa idea é á rematar o curso, entregar os "PREMIOS Á CONCIENCIACIÓN CLIMÁNTICA" ás clases máis aforradas, é dicir, ás que menos puntos teñen. Os premios serán un pingüino ás "aforradas" e un limón e unha cebola ás "derrochadoras".

O máis curioso de todo é que a idea funciona, porque cada vez que os nosos compañeiros ven aparecer polo pasillo á PATRULLA CLIMÁNTICA, corren a voz de que chegamos e van ás súas aulas a pechar fiestras e a apagar luces. E os profes? Pois hai de todo, uns farfullan e outros recoñecen que nin se deron conta do derroche e que van tentar evitalo no futuro.

Ben amig@s, dende o I.E.S. de Arzúa agardamos que esta pequena historia vos sirva para concienciar á vosa Comunidade Educativa.

Unha aperta e PREGUNTÁDEVOS QUE PODEDES FACER VOS PARA EVITAR O CAMBIO CLIMÁTICO.

EU APRENDO EU CAMBIO₂

Alba Andrade Vázquez
Raquel Carracedo Porto
Adrián Enjamio Regueiro
de Arzúa, 1º ESO.

AS PATRULLAS CLIMÁNTICAS

Alumno:

Alba Andrade Vázquez, Raquel Carracedo Porto, Adrián Enjamio Regueiro

Lema:

As Patrullas climánticas

Descrición:

Descrición de cómo funcionan as Patrullas Climánticas no centro

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

3º ESO

Enjamio, D.;
Fernández, X.; García, L.
IES de Arzúa

Narrativa

climántica no meu centro

En el jardín de mi instituto hay dos invernaderos. Los usan los chicos mayores que están estudiando ciclos formativos de agraria. A veces, cuando falta algún profesor y nos dejan estar fuera del aula, los vemos trabajando dentro de ellos.

En una esquina apartada había una estructura que también es de un invernadero pequeño que no se usaba. Estaba sucio, crecían hierbas dentro y tenía restos de plásticos pegados a los listones de aluminio, aunque nos decían que era un invernadero que tenía que estar cubierto con cristales.

Tenemos unos profesores con los que hacemos unas actividades extraescolares como patrullar por el Instituto en el recreo buscando luces encendidas que no aprovecha nadie y que nos dicen que son del Proyecto Climántica. A ellos se les ocurrió que podían aprovecharlo para hacer unas experiencias sobre como afecta la contaminación a las plantas cuando están creciendo. Entonces vimos como los chicos mayores se pusieron a trabajar también en el invernadero pequeño y un día ya no tenía los restos de plástico ni la malla negra rota. Otro día estaba el suelo lleno de grava y después el suelo volvía a estar cubierto con una malla, pero esta vez sin agujeros. También vimos como había una tubería negra que subía por una esquina del invernadero por dentro y recorría dos de los listones del techo. Después vimos un plástico muy grande dentro y al poco tiempo ya estaba el invernadero recubierto por el plástico, sujeto por unos listones de aluminio.

Por fin, a principios de mayo, ya estaba el invernadero preparado y nos explicaron que era el efecto invernadero y por qué hacía tanto calor allí dentro. Y nos dicen que nos llevarán a él para hacer cosas como dejar botellas cerradas con tierra, semillas y aire contaminado con amoníaco y humo de tabaco y de coche para ver si germinan o no. además también llevaremos macetas con tierra contaminada para ver como afecta la lluvia ácida a las plantas, pero todo eso os lo contaremos otro día.

Alumno:

Diego Enjamio Regueiro, Xeila Fernández Mera, Laura García Castro

Lema:

Climántica no meu centro

Descrición:

Como os nosos compañeiro vivimos Climántica

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

3º ESO

Fuentes, J.M.; López, M.;
Maneiro, I.
IES de Arzúa

● Narrativa

Xantar climántico

XANTAR CLIMÁNTICO EN ARZÚA

O día 21 de abril celebrouse no IES de Arzúa o primeiro Xantar Climántico do curso 07 - 08 no que participaron os alumn@s de 3º ESO xunto cun grupo de profesores que están a colaborar co proxecto Climántica da Xunta de Galicia.

O primeiro dos xantares climánticos do IES de Arzúa tivo lugar o día 21 de abril no ximnasio do centro educativo. Alí reuníronse un grupo de alumnos de 3º da ESO ávidos por participar nunha nova e pioneira actividade proposta por un grupo de profesores concienciados co cambio climático e que con esta iniciativa tratan de transmitir a devandita concienciación ós rapaces e rapazas arzuanos. O acto tivo lugar á partir das 14:30, momento no que coma todas as xornadas toca a serea anunciando o final das clases da mañá. Os alumnos, eufóricos, foron a correr á cafetería do IES na procura do seu bocadillo

namentres outros acudiron ás súas casas na busca do sustento e os máis provixores, con cadanseu xantar, se dirixiron ó ximnasio e foron acomodándoo para a posterior degustación do seu succulento bocado. Unha vez as barriguiñas fartas comezou a auténtica actividade. O primeiro foi explicar en qué consistía formar parte do equipo climántico do IES e algunhas das actividades que se desenvolverían. De todas elas salientamos dúas, as primeiras en levarse a cabo: a patrulla climántica, dous rapaces/rapazas adicaranse a percorrer o IES, debidamente uniformados e equipados de cámara fotográfica e folla de sancións, na búsqueda de agresión

climánticas durante os recreos. O outro proxecto consiste na grabación dunha curtametraxe sobre o cambio climático.

Xa organizadas as actividades para toda a semana, tivo lugar un dos momentos máis divertidos da xornada. Os alumnos desfilaron diante da cámara, por parellas, e tiveron que responder a unha serie de preguntas, iso sí, inesperadamente, sobre o cambio climático e a capa de ozono. As caras de sorpresa non se poden describir con palabras e as respostas improvisadas dos rapaces non teñen desperdizo, o mellor é escoitalas. Poderíamos destacar a súa boa disposición ante todo o que se lles propuña e o desparpaxo que mostraban ante a cámara, sen ningún tipo de intimidación; iso sí, que estiveran calados durante a grabación foi o que máis custou, pois non podían parar de rir e comentar ante o que os seus compañeiros dicían.

Xa chegou o primeiro xantar á súa finalización, o tempo pasou moi rápido e había que voltar ás rutinarias clases da tarde.

Preguntamos ós rapaces pola experiencia e todos manifestaron a súa lelicia por teres participado na actividade. Segundo eles, fíxolles moita ilusión quedar a comer todos xuntos e compartir o xantar cos seus profesores; é unha maneira de coñecerse mellor, pero tamén de aprender cousas novas dun xeito diferente.

Divulgaron a correr o ben que o pasaran de xeito que cremos que xa algún máis se apuntou para o vindeiro luns, no que haberá novas sorpresas, polo pronto dise por aí que se está a organizar un pic-nic, con manteliño e tortilla de pataca incluídos. Isto promete amigos climánticos.

Alumno: Juán Manuel Fuentes Esperón, Martín López Sánchez, Irene Maneiro Cuesta

Lema: Xantar climántico en Arzúa

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Descrición:

¡Que ven o pasamos!

LA CONTAMINACIÓN

Yo pienso que lo peor de la contaminación es que todos decimos estar indignados y sentirnos impotentes antes este desastre pero pocos hacen algo por remediarlo. Todos queremos tener un bonito jardín y unos bosques preciosos; poder respirar aire puro y que los ríos sean transparentes. Pero también queremos carreteras, y puestos de trabajo en grandes fábricas; nos gustan los chalets y las grandes urbanizaciones... incompatibles, ¿verdad?

¿Y qué decidimos hacer? Bueno... pues habrá que prescindir del aire puro, y de los mares limpios para poder vivir en una gran ciudad e ir en nuestro coche a todas partes.

La verdad es que todos tenemos en nuestras manos el reducir la contaminación, el problema son nuestras prioridades,

¿sacrificamos una buena salud por la comodidad?

Por encima queremos que los demás nos conviertan la vida en un mundo sin contaminación pero al mismo tiempo nosotros disfrutar de esas comodidades.

Hay un problema, la contaminación. Todos ponemos quejas y no nos damos cuenta de que ante un problema lo único que podemos encontrar son soluciones. ¡BUSQUÉMOSLAS!

Alumno:	Leticia Ramos Regueiro		
Lema:	A contaminación	Descripción:	Como vexo eu a contaminación
Centro:	IES de Arzúa		
Curso:	4º ESO		

Vázquez, S.
IES de Arzúa

● Narrativa

A Contaminación e nós

Todo o mundo contamina, ata a persoa que máis coida a natureza ás veces contamina. Ninguén é perfecto, pero debemos facer e poñer todos un pouco da nosa parte para poder vivir a gusto no noso medioambiente, e para que a nosa descendencia poda vivir tamén contenta coa natureza que lle deixamos en herdanza.

Eu xa sei que si non existen as fábricas, non existirían moitos dos produtos que hoxe emprego na miña vida cotiá, son consciente diso, e tamén de que ó ter fábricas sempre vai haber algo de contaminación pero si a nós nos esixen reciclar e reutilizar, por qué ás fábricas non lles esixen que expulsen menos gases tóxicos, ou a empregar outro tipo de líquidos, produtos... que non foran tan corrosivos, tan contaminantes?

Penso que a xente de hoxe en día está concienciada de que ten que reciclar para conseguir ter unha natureza bonita e sá, pero, de qué vale? Se total os directores das fábricas só se adican a contar os cartos que lle da a súa empresa, e a negociar novas ubicacións para novas chemineas e así seguir contaminando no mundo enteiro.

Daba gusto chegar a unha área recreativa ó lado dun río e pasear por ela incluso bañarte; pero agora xa non dá tanto pracer xa que... o máis normal é que se segues o curso dese río te atopes cunha tubería saíndo dun gran edificio vertendo

líquidos químicos á auga e ó redor desa vertedura animais acuáticos mortos. Nese momento sinto noxo por esa xente que é dona desa empresa ou industria; sinto impotencia porque aínda que poñan moitas leis medioambientais ou non se van a cumprir ou se van a cumprir mínimamente; sinto enfado porque non se dan conta do mal que están facendo e se se dan conta, aínda máis enfado porque non fan nada ó respecto.

A xente só se deixa rexir polos cartos, persoas que queiman o bosque, que verten cousas ó río e ó mar... todo por economía, para gañar moito e ter tanto que despois non van ter onde gastalo, xa que sinxelamente non vai existir o planeta que hoxe coñecemos como Terra. Todos sabemos que canto máis contaminamos máis se destrúe o planeta azul pero aínda así ese tipo de persoas seguen querendo gañar cartos aínda que logo non haxa planeta. Dame noxo, dame repugnancia... todo o malo que se pode chegar a ser.

Alumno: Sabela Vázquez Rey

Lema: A contaminación e nos

Centro: IES de Arzúa

Curso: 4º ESO

Descrición:

Cal é a influencia humana na contaminación

El sentir hacia la contaminación

Creo que crea repulsión la gente que quema los montes por fastidiar al vecino o por cualquier otra tontería.

Diría que las empresas que contaminan podrían reducir sus emisiones de CO₂ y otros gases contaminantes; ya sé que anularlas no, porque, si no me equivoco, sería imposible.

Si se me permite (y aunque suene utópico), aconsejaría al gobierno y a la gente que tiene poder sobre estas empresas, que les proporcionen dinero para comprar máquinas con las que poder reducir toda esa "porquería" que se echa y echamos al medioambiente.

Creo que ahora no se puede hacer nada por remediar todo este desastre ya ocurrido, pero lo que sí está en nuestras manos es frenar y reducir la buena marcha de la contaminación para que el mundo pueda durar unos años más y sobre todo para poder vivir sin enfermedades, sin problemas respiratorios (que estos ya vienen solos sin que nosotros les ayudemos).

Pero... ¿y qué siento yo?

Fastidio, hastío, repugnancia, malestar, repulsión y un montón de cosas más me produce la gente que contamina y le da igual, mata la fauna y la flora y le da igual, se perjudica a sí mismo y no lo ve, y si perjudica al vecino, le da igual. Quieren su propio beneficio, pero ¿qué beneficio? Solamente el económico; no ven más allá de su propia nariz, por eso no son capaces de percatarse

del auténtico daño que se están haciendo a sí mismos y a los demás.

Estoy harto de ver cómo se queman los montes, cómo cada verano desaparecen más hectáreas forestales y aparecen más pirómanos y cómo muchos de ellos quedan impunes...

Si la gente se pusiese a pensar no haría lo que está haciendo porque tan solo hay que razonar un poquito para ver que todo este daño cae sobre uno mismo y que acabamos pagándolo con nuestra salud y calidad de vida.

Cuando intentas perjudicar al vecino provocando un incendio en sus propiedades no te percatas de que con un poco de viento las llamas se extenderán y acabarán devorando tus propias fincas, y que el humo tóxico que desprende el enemigo voraz y que tú inhalas, encharcará tus pulmones y acabará haciéndote mucho daño. Pero no se acaban ahí las consecuencias: observaremos cómo ese lugar pasa a ser infernal, un desierto negro lleno de troncos muertos que ya no cumplen su función de depurar el aire que respiramos; una tierra quemada, inerte, improductiva en la que tardaremos mucho en ver crecer la vegetación; un paisaje auténticamente desolador y pobre; y un olor a quemado que tardará en irse.

Y yo me pregunto ¿merece la pena?

Alumno: Martiño Penas Vázquez

Lema: El sentir hacia la contaminación

Centro: IES de Arzúa

Curso: 4º ESO

Descripción:

Que é o que sinto cando falan de contaminación

García, A.; Otero, D.;
Cea, D.
IES de Arzúa

• Curtos

ART ATTACK

Ataque artístico climántico

Alumno: Aldara García Rico, Daniel Otero Pérez, David Cea Vázquez

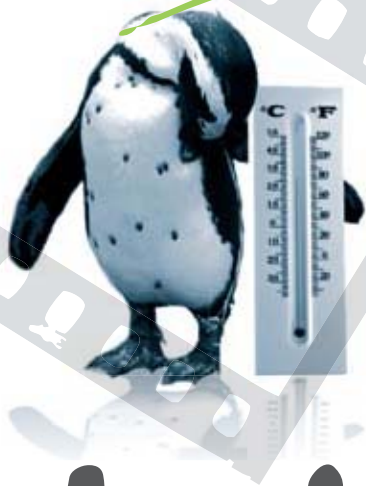
Lema: "Ataque artístico Climántico" (ART ATTACK)

Descrición:

Montaxe do efecto invernadoiro

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Cea, S.; Castro, A.
IES de Arzúa

Curtos

Lobo Gris

O MEU AMIGO LOBO GRIS

Alumno: Sergio Cea Ares, Álvaro Castro Cajade

Lema: Lobo gris

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

Trata dun vídeo, con fotos dun animal que está en perigo de extinción: o lobo gris, e tamén entregamos unha pequena monografía de dita especie

Causas, efectos y consecuencias

O planeta estáse queitando e este queitamento global é o resultado das emisións de CO₂ e outros gases de efecto invernadoiro, procedentes de actividades humanas incluíndo os procesos industriais, a combustión mediante gasolina e os cambios de uso da terra, como por exemplo a deforestación.

Os gases de efecto invernadoiro, teñen un efecto global, queitan a superficie da Terra absorbindo algunhas das radiacións infravermellas que emiten. O dióxido de carbono, o óxido de nitróxeno, os clorofluorcarbonados etc. Son algúns destes gases. O CO₂ é sin dúbida o máis importante en canto ó efecto invernadoiro da atmosfera. Outras actividades como a deforestación, o cambio no uso das terras, a agricultura e outras actividades similares, aumentaron as emisións de CO₂ á atmosfera.

AQUÍ ALGUNHAS CAUSAS DO QUEITAMENTO GLOBAL

AGORA ALGUNHAS EFECTOS QUE SE PRODUCEN A CAUSA DO QUEITAMENTO GLOBAL

Alumno:

Alba Fariña Moscoso

Lema:

Causas, efectos e solucións

Descrición:

Baséase na explicación de causas, efectos e ó final danse algunhas solucións coas que podemos colaborar a diminuír o cambio climático

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

1º ESO

Sesar, J.; Carril, A.
IES de Arzúa

Canción

O CLIMORAP

*Dile que NO al CO₂,
porque si no va a ser que no vas a poder vivir
en este planeta por lo menos
porque los pingüinos ya están hasta los huevos.*

*Destrozas los pueblos y destrozas la Tierra
Como sigais así entraríamos en guerra,
y le va a parecer mal al planeta Tierra.*

*Menos mal que Estados Unidos está de bajón,
porque si no le pateas el culo hasta el Japón.
Y seguimos aquí escribiendo esta canción,
para que vosotros reduzcais el puto CO₂.*

*Por eso dile que NO al cambio climático,
dile que NO para ser más diplomático*

Alumno: Jonathan Sesar Pazos, Alfonso Carril Sánchez

Lema: O climorap

Centro: IES de Arzúa

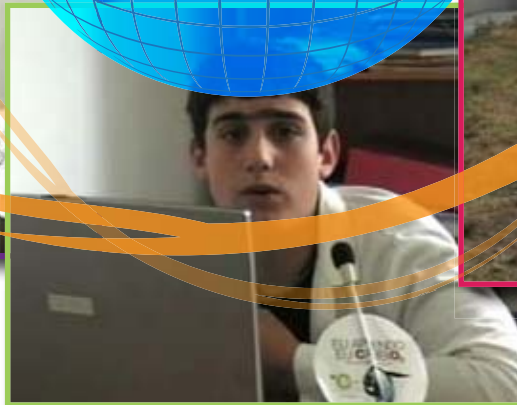
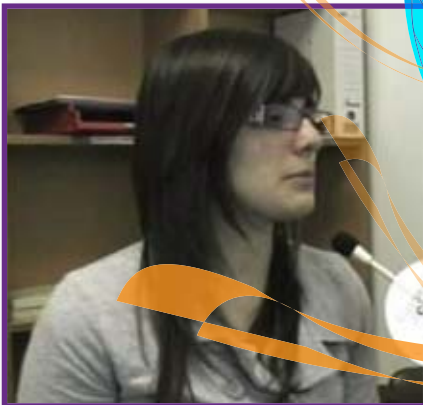
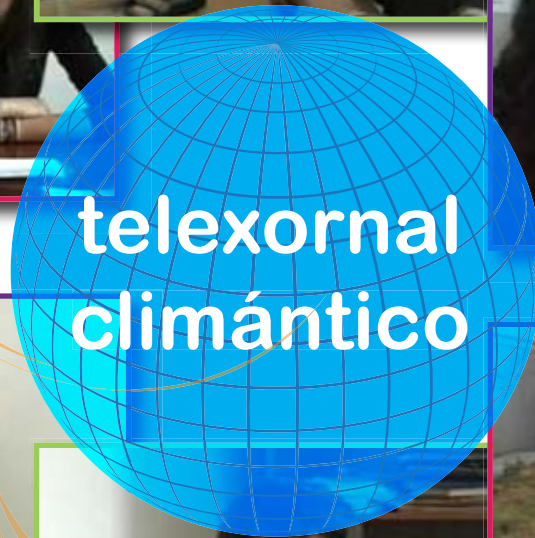
Curso: 3º ESO

Descripción:

A acción humana está a estragar o planeta, e iso podemos evitalo "non penses que pode facer o planeta por ti, pensa que podes facer ti polo planeta"

Mato, R.; Cotón, E.;
García, I.
IES de Arzúa

• Curtos

Alumno: Rocio Mato Cajide, Estefanía Cotón Vázquez, Iván García López

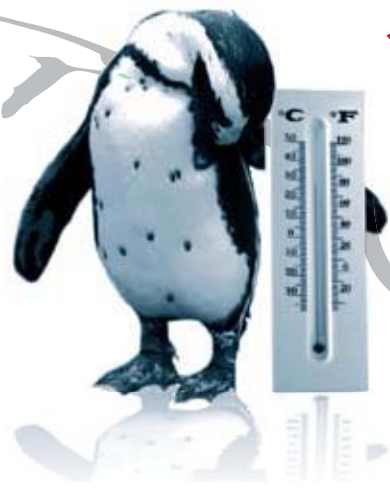
Lema: Climoxornal

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3° ESO

Descripción:

Imos relatar mediante a presentación dun climoxornal que é o que ocorre co cambio climático

Seoane, I.; Rúa, M.C;
Carreira, J.
IES de Arzúa

Entrevistas

OS PROFES tamén poden

Alumno: Ines Seoane Martínez, María Cruz Rúa Andrade, Jonathan Carreira Vázquez

Lema: Os profes tamén poden

Descrición:

Unha pequena entrevista aos profes do centro que non usan papel, para concienciar a nosa comunidade educativa

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Jarazo, T.; Lago, M.;
Mosteiro, A.
IES de Arzúa

Presentación

Reciclando produtos NO CENTRO

1

• Utilizamos o
composteiro

2

• E tamén o
outro
composteiro

3

• Reparamos
apeiros
antigos
• E os
utilizamos
outra vez
como
decoración

4

• Temos un
punto limpo na
entrada do IES

Composteiros. punto limpo. reciclaxe...

Alumno: Tamara Jarazo Gracia, Marta Lago Vázquez, Andrés Mosteiro Ortiz

Lema: Reciclando produtos no centro

Descrición:

Pequena presentación sobre o reciclado de residuos no nos taller dende a materia de Mecánica

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Cotón, D.; Lago, M.;
Mosteiro, A.
IES de Arzúa

Curtos

O EFECTO

INVERNADOIRO

Alumno: Diana Cotón Vázquez, Marta Lago Vázquez, Andrés Mosteiro Ortiz

Lema: O Efecto invernadeiro

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Descrición:

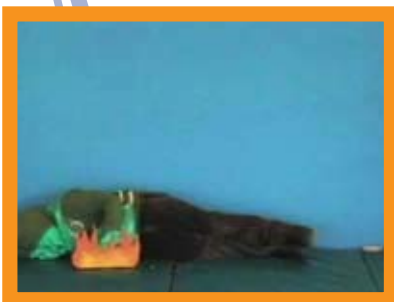
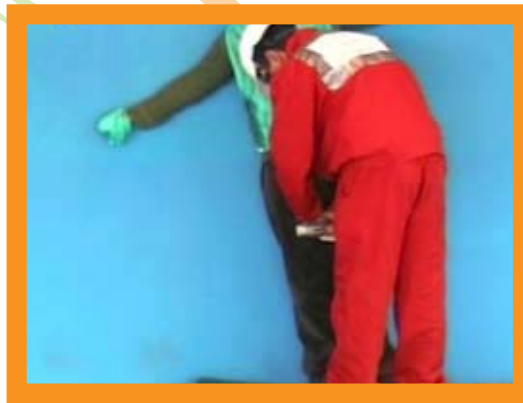
A acción humana incrementa o CO2 na atmosfera que impide a saída da radiación calorífica que emite a superficie terrestre aumentando polo tanto o efecto invernadoiro natural

Sesar, D.
IES de Arzúa

• Curtos

A Deforestación

Alumno: Damián Sesar Souto

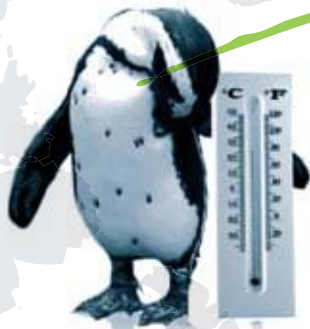
Lema: A Deforestación

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1° ESO

Descripción:

A deforestación, a acción humana e os incendios e a súa influencia nos niveles de CO₂

O OSO PREGUICEIRO E O CAMBIO CLIMÁTICO

Alumno: Xaquín Montero Vázquez, Xuío Pardo Rodríguez

Lema: O oso preguiceiro e o cambio climático

Descrición:

Influencia do cambio climático na extinción do oso preguiceiro

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO

Montero, X.; Pardo, U.;
Castro, A.
IES de Arzúa

• Curtos

Alumno: Xaquín Montero Vázquez, Uxío Pardo Rodríguez, Álvaro Castro Cajade

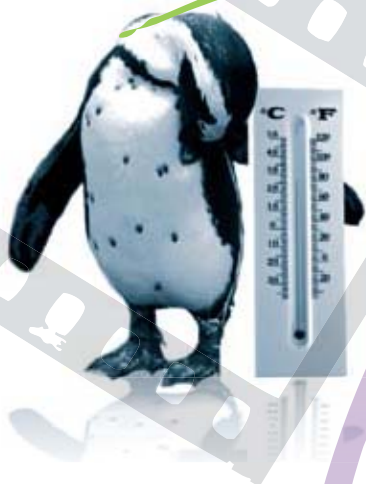
Lema: Fúndome, vos afogádesvos

Centro: IES de Arzúa

Curso: 3º ESO

Descrición:

Intentamos describir como os glaciares se desxean a causa das fábricas e o nivle do mar sube.

Duro, S.; Fernández, T.;
Amboage, M.
IES de Arzúa

Curtos

Alumno:

Silvia Duro Couso, Tamara Fernández Gil, Martina Amboage Pallas

Lema:

Cambio Climático: O Desxeo

Descrición:

Os polos debido ao quentamento global derrétense, e unha científica os observa

Centro:

IES de Arzúa

Curso:

1º ESO

Cea, S.; Ramos, R.;
Villar, A.
IES de Arzúa

• Curtos

Alumno: Sergio Cea Ares. Rocio Ramos Lamela, Andrea Villar Paz

Lema: Isto é inverno?

Descrición:

Representamos co tema de "CAMBIO CLIMÁTICO" como cambiou o inverno dende hay uns anos ao inverno actual.

Centro: IES de Arzúa

Curso: 1º ESO